

Enjavec Josephine (20)
1013 Chicago St.

ZARJA

GLASILO

SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE

V

AMERIKI

DAWN

OFFICIAL PUBLICATION

of

Slovenian Women's Union

IN

AMERICA

Uradno glasilo
Slovenske Ženske Zveze
v Ameriki

ZARJA

THE DAWN

Official Organ of the
Slovenian Ladies Union
of America

Izhaja vsak mesec

Published monthly

Naročnina ..... \$2.00 na leto
Za članice SŽZ. ..... 1.20 na leto

Subscription-price ..... \$2.00 per annum
Members of the SLU..... 1.20 per annum

Office of Publication: "ZARJA", 2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Editorial Office: ALBINA NOVAK, Editor, 6036 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Entered as second-class Matter June 28th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24th, 1912

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicagi, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Slovenian Women's Union of America

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Gl. Odbor – Supreme Committee

Duhovni svetovalec — Spiritual Adviser:
Rev. Milan Slaje, 15519 Holmes Ave. Cleveland, Ohio.

Predsednica — President:
Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Prva podpredsednica — First Vice President:
Mrs. Louise Milavec, 15616 Trafalgar Ave., Cleveland, Ohio.

Druga podpredsednica — Second Vice President:
Mrs. Barbara Kramer, 476 Kansas St., San Francisco, Calif.

Tajnica — Secretary:
Mrs. Josephine Racic, 2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Blagajničarka — Treasurer:
Mrs. Mary Tomazin, 1903 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Nadzornice — Auditors:
Mrs. Josephine Erjavec, 1013 No. Chicago St., Joliet, Ill.
Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Josephine Schlossar, 5801 W. National Ave., West Allis, Wis.

Prosvetni odsek — Educational Committee:
Mrs. Albina Novak, urednica in upravnica "Zarje" 6036 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Miss Mary Zore, 2016 So. 16th St., Sheboygan, Wis.

Mrs. Angela Beg, 233 — 16th St. N. W., Barberton, Ohio.

Mrs. Helen Yurchich, P. O. Box 234, Gilbert, Minn.

Mrs. Jennie Gerbeck, 718 No. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

Svetovalni in porotni odsek — Advisory Board:

Mrs. Mary Darovec, 19114 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

Mrs. Mary Kopac, 1464 So. 89th St., West Allies, Wis.

Mrs. Anna Kameen, P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Mary Besal, 5612 Duncan St., Pittsburgh, Pa.

Mrs. Margaret Kozjan, 1220 Eiler Ave., Pueblo, Colo.

ZARJA

LIST ZA AMERIŠKE SLOVENKE

LETO V. — ŠTEV. 11

NOVEMBER, 1933

VOL. V. — NO. 11

Cerkev sv. Vida v Cleveland, Ohio.

20. novembra bo minulo ravno leto, kar je bila blagoslovljena cerkev sv. Vida v Clevelandu, Ohio, ki je ena največjih in najlepših slovenskih cerkva v Ameriki, in je v velik ponos vsem slovenskim katoličanom v Clevelandu.

Župnik Rev. B. J. Ponikvar zaslubi vso čast in javno priznanje, za neumorno delovanje v prid te največje slovenske župnije, že okrog 26 let.

Važnost ženskih organizacij.

VSE na svetu se danes organizira. Posamezen človek nikjer nič ne zaleže. Nikamor ne moreš, nikjer te ne poslušajo, pa naj se ti godi še taka krivica. Če to velja o moških, kaj naj šele rečemo o ženskah, ki so bile takorekoč do včeraj brez vseh pravic.

Ampak kar ne zmore posamezna oseba, se lahko premaga, če jih je več skupaj. Vse to so polagoma izprevidele naše ameriške tovarišice in od vseh strani se čita, kako se zbirajo in združujejo v društva, klube in v vse mogoče skupine. Nimamo sicer natančnih podatkov, koliko žensk je danes organiziranih, ampak računa se, da med deset do petnajst milijonov. To je pa že število, katerega ni mogoče prezreti niti med stopetindvajsetimi milijoni prebivalcev.

Kaj je ženske napotilo do tega, da so se začele tako živahno gibati in združevati? Kaj drugega, kakor potreba. Ženske smo tiste, ki nosimo najtežje odgovornosti in najbolj nehvaležna dela na svetu. Če je mož tisti, ki služi, je žena tista, ki desetkrat obrne vsak cent, in stokrat premisli, kako bi ga obrnila, da bi več zaledel.

Za časa, ko je bilo v Ameriki še vsega dosti, se ženska ni brigala mnogo za društva, klube in sploh za razna združevanja. A prišla je sila — kriza in depresija, ko so se dohodki krčili od dne do dne, ko je vedno več ljudi začelo ostajati brez dela. Žena in mati je bila tista, katero je začelo skrbeti, kaj in kako bo, če pojde tako naprej. Zakaj družina hoče jesti, mora biti čista in opravljena, mati je tista, na katero se upirajo vprašajoče oči. Če mati nima, kje naj vzame? Če ni dohodkov, kako naj plača?

No in v takih časih je začela tudi žena v Ameriki gledati okoli sebe, odkod je vse to prišlo in zakaj je tako. Govorila je s to ali ono, uvidela, da ima slednja enake težave. In tako so se rodili krajevni klubi, kjer se je razpravljal o težavnih časih in o tem, kako bi se izboljšalo, pomagalo. Klubi enega kraja so stopili v zvezo s klubii drugih krajev in tako so se razvile skupine, ki danes nekaj štejejo v javnem življenju.

Da je prišlo do našega ženskega prebujenja, niso bili vzrok samo znižani dohodki in pomanjkanje dela, ampak tudi visoke takse, davki in drugo. Vsakotoliko je prišla mati, ki je kupovala, domov in povedala, da se je podražilo to in ono baje zato, ker so novi davki, nove takse. Te so začele neu-smiljeno segati v vsak žep in v vsako družino: Dokler je bilo vsaj razmeroma vsega dovolj, se človek ni zmenil za to, četudi je včasih malo pogodrnjal. Ko je pa začelo primanjkovati pri hiši, pa materi kot hišni gospodarici ni moglo biti vseeno. In vprašanje je nastalo: kam pa gredo vsi ti davki, vse te takse? Kako pa je to, da se vedno

več troši, ko je na drugi strani zmerom manj dohodkov? Kje so tiste sile, moči, ki to vodijo, nakladajo in pobirajo?

Vsa tako vprašanja so vodila v eno samo središče, ki mu pravimo vlada. In žena, ki ni bila nikdar poprej v javnem življenju in se ni nikdar brigala za take stvari, je začela razmišljati, kaj je to: vlada? Kako je sestavljena, kdo ji daje te pravice in kdo so tisti, ki vladajo.

Pri nekem ženskem klubu v srednjem zapadu je vprašala ženska, ki je vodila sejo, koliko izmed navzočih ve, kaj je vlada, kako je razdeljena in sploh kako se to naše javno življenje upravlja. Bilo jih je od primeroma sto navzočih komaj pet, ki so vsaj nekaj vedele o tem. Čudno se to sliši, da ljudje, ki žive vse svoje življenje v okviru ene celote, ki ji pravimo država, pa ne vedo in ne vprašajo, kaj je to.

Predsednica je prinesla na drugo sejo veliko kroglo in rekla: to predstavlja naše Združene države. V ti veliki krogli je 48 majhnih, ki pomenijo zopet toliko posameznih držav. V vsaki teh malih krogel je po en, dva, tri in več ducatov manjših krogel, ki velja pa za county-je (okraji). Vsak county ima več majhnih celot, ki so township, (predmestja) vilage, (vasi) in različne večje ali manjše celote.

Torej: iz vseh teh manjših okrajev so sestavljene države in vse te države skupno tvorijo celoto — Združene države.

To je ena. Zdaj pridemo pa do druge važne točke: vsaka, tudi najmanjša celota, ima pravico postaviti gotove zakone, naklade in pobirati takse, trošiti jih, delati dolg in sploh vso pravico gospodariti v svojem okrožju.

Vzemimo, da je to okrožje en county. County ima pravico delati za svoj okraj svoje postave — seveda omejene —. Ima pravico, pobirati in odmerjati davke, pobirati razne naklade in takse in plačevati iz teh vse, kar mora biti plačano. Ima nadalje pravico, dajati razne zadolžnice, kot so bondi, graditi in kupovati razne stvari in sploh določati vse, kakor se jim zdi potrebno.

Če vemo to, da ena majhna kroglica — en county — sam sebe vlada in sam sebi odmerja, sam plačuje in se dolži — potem vemo, da nam ne more biti vseeno, kdo je tam in kako gospodari. Kakor smo že rekli: razne takse in davki zadevajo več ali manj vsako družino in vsakega človeka, predvsem mater in gospodinjo, ki mora skrbeti za vse prihiši.

No, in tukaj pridemo do prave vrednosti ženskih klubov ali v našem slučaju: do podružnic naše Zveze. Pridejo nove doklade, davki, takse — kako naj se človek pritoži, kako išče pomoči? Če greš sama, zadeneš na gluha ušesa. Kdo se bo brigal

za posameznega človeka? Kaj pa šteje v primeri s tisoči in milijoni drugih, ki ne vedo, kam bi se prišli pritožit in kje iskat svoje pravice.

Če pa imamo klub, društvo ali podobno organizacijo in pridete pred postavljenе in izvoljene gospodarje v imenu skupine, potem je to nekaj drugega. Pred vsem imate to prednost, da vas vsaj poslušajo. Torej: vaša beseda gre v javnost. In če je beseda in zahteva dobra, se je poprimejo drugi in pri bodočih volitvah lahko postavite za gospodarje take ljudi, ki bodo tako plesali, kakor jim boste vi godli.

Naša Ženska zveza ima podružnice po vsej Ameriki. V slednjem kraju imate zadeve, ki se tičejo vas in druge zadeve, ki so skupne vsem. Živež, obleka, hiša, gorkota, zdravje in bolezen, šola, vse to in še mnogo drugega je moje in tvoje, je naše bilo včeraj, danes in bo jutri.

Mogoče bo katera rekla: ja, to je vse dobro in pravilno, ampak ne spada v delokrog naše Zvez. Dobro, če ni bilo tega do danes, pa naj bo od danes naprej. To so vsakdanja življenska vprašanja in zadeve, ki jih imamo vse. In če moremo to naše življenje nekoliko izboljšati, zakaj bi tega ne poiz-

kusile? Za časa, ko se je ustanovila naša Zveza, je bil drugi svet in drugače razmere. Ni bilo naše predsednice Mrs. Roosevelt, ki se živo zanima za dobrobit izkoriščanih in je bila prva, ki je apelirala na ženske, naj ne kupujejo tam, koder prodajajo izdelke izkoriščanih delavcev. Ni bilo v najvišjem kabinetu Frances Perkins, ki se nevstrašeno boriti za pravice revnega in izkoriščanega človeka, ki je javno obsodila pri zaslišanju izkoriščanje delavcev. Ni bilo žene governerja velike države Pensylvanije, Mrs. Pinchot, ki bi stopila na čelo strajkujoče armade in revno plačanih in izkoriščanih in zahtevala pravično in človeško ravnanje z delavstvom. Ni bilo tisoče drugih, ki stoje danes v vrstah za izboljšanje splošnega položaja in za pravico vseh, ki je do danes niso imeli.

Zakaj bi mi pri naši Zvezi ostali hladni in mrzli napram zadevam, ki so vsak dan z nami? Zakaj bi se pri naših sejah poleg navadnega, precej potrebnega in še več nepotrebnega ne storilo nekaj — kar bi že — če že ne takoj koristilo, vsaj škodilo ne? Vsaka organizacija rabi od časa do časa novega duha in novih nalog, če hočemo, da živi in raste. — Poizkusimo tudi me v okviru naše Ženske zveze. Kaj pravite na to?

Naša narodna modrost.

Domača gora je najbolj zelena.
Dober nauk do smrti ne škodi.
Kjer je družina, tam mora biti tudi južina.
Glad je slep in gluhi.
Zdravje in lepo vreme se človeku nikoli ne zamiri.
Dolg in greh vedno rasteta.
Nihče ne vpraša, kdo je molčal, nego kdo je govoril.
Puška nima prijatelja.
V dobrem se ne prevzemi, v hudem ne obupaj.
Žaba se tudi z drobnim lešnikom zad.
Težko onemu, ki se opira na tuje kosti.
Sekira ne dobi po glavi, dokler si beta ne napravi.
Noč nima oči, ima pa ušesa.
Ne boj se onega, ki govorí, marveč onega, ki molči.
Lahko trgovcu, kadar imajo otroci denar.
Kdor se opravičuje, se obtožuje.
Tudi iz krivega štora zraste ravna mladika.
Lačna vrana se ne zmeni za strašilo.
Oči vse vidijo, samo sebe ne.
Tihe vode globoko dero.
Še pametni ljudje vodo kale.
Rahla beseda srd utolaži.
Mladenič more, starec mora umreti.
En cvet še ne naredi pomladni.
Denar in nabrušen nož obrneš lahko v prid
ali škodo.

Katoliška akcija.

VES svet živi v neki negotovosti. Gospodarske, politične, verske krize so na dnevnom redu. Zdi se nam, kot da bi neprestano visel nad našimi glavami Damoklejev meč, ali kot da bi se nahajali pod ogromno goro, s katere se bo vsak hip utrgal plaz, ki nas bo pomendral. Ta negotovost nas teži kot mora ter je zmožna roditi oni nedelavní črno-gledi pesimizem, ki se odkriža vsakega dela in vsak-trete odgovornosti z znano tolažbo: saj se ne da nič narediti; marsikaterega pa ta negotovost privede do obupne resignacije, češ: kar bo, pa bo. Je pa še druga vrsta, ki misli, da so vladajoče razmere takšne, kakršne si človek le more želeti in če je kaj narobe, to bomo že nekako preboleli, kakor smo preboleli že toliko in toliko križ. Žal, da je ta vrsta posebno močno zastopana v nas katoličanih. Jasno je, da je takšno mišljenje posledica duševne otopelosti in lenobe. Mnogi katoličani nalašč nočajo videti zla, ki jih obdaja, samo zato, da jih vest ne prisili k aktivnosti ter da lahko naprej spijo spanje pravičnega. O, dolce far' niente, pravi Italijan. Kaj prijetno je, nič delati. Zato mora biti vse rožnato, vse v najlepšem redu.

Da bi te in enake katoličane vzbudil iz duševne dremavosti ter jih izpodbudil k delu v smislu katoliških principov in načel, je papež Pij XI. uka-zal vsemu katoliškemu svetu takozvano Katoliško akcijo. Pod Katoliško akcijo razumemo udejstvo-vanje katoličana na podlagi večnoveljavnih krščanskih načel. Kristusovi nauki naj bi ne bili zaprti med štirimi stenami naših cerkva in domov, ti nauki in njegova zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega morajo prekvasti in prezeti vse javno življenje. Kdor ima oči, bo videl, da je ravno zanikanje krščanskih načel v javnem življenju in zločinsko teptanje božjih zapovedi vzrok vseh križ in vsega nereda v katerem živimo. Nazaj k veri naših prednikov, to je jedro Katoliške akcije. Katero dolžnosti, torej, nalaga Katoliška akcija vskemu katoličanu?

V prvi vrsti seveda, da sam živi zgledno krščansko življenje ter v krščanskem duhu vzugaja svojo družino. Ne sme pa tudi pozabiti, da je kristjan in katoličan, ko prestopi prag svoje cerkve,

ali svojega doma ter se poda v tovarno, v urad, na društveno sejo, ali kamorkoli. Marsikateri meni, da za njega kot sodnika, odvetnika, politika, društvenega uradnika ne veljajo krščanska načela in zapovedi njegove cerkve. In tako nam ti ljudje, ki sami sebe imenujejo katoličane, pa je njihovo javno delovanje popolnoma pogansko in še slabše, delajo sramoto, ker drugoverci pač sodijo po njih nas vse in z njimi vred obsodijo vse ostale katoličane. Kako važno je tedaj, da katoličan-volilec voli na javna in odgovorna mesta praktične katoličane in katoličanke in ako ni teh, takšne može in žene, ki se zavedajo svoje odgovornosti pred Bogom in pred ljudmi. Kajti, dokler bomo drveli za go-tovimi poklicnimi kandidati, ki imajo obljud na mernike, nimajo pa značajnosti, poštenosti ter so brez čuta odgovornosti, toliko časa ne bo boljše, krize bodo vedno hujše in problemov bo vedno več na rokah. Saj končno obstoji ozdravljenje sedanjih razmer ravno v tem, da postavimo prave može in žene na prava mesta. Pri izberi teh mož in žena pa bi moralo biti za katoliškega volilca v prvi vrsti merodajno njih versko prepričanje. To bi bilo v smislu Katoliške akcije. Ogromno delo še čaka državljanje Zedinjenih držav, da očistijo javno življenje vsiljivev, ki spadajo v ječe, ne pa na častna in obenem odgovorna mesta, ki jih zavzema-jajo. Dan za dnevom prinašajo časopisi o zlorabah uradnih mest: v Clevelandu izgine iz okrajne blagajne kar pol milijona dolarjev; v New Yorku po-kličejo pred sodnijo župana ter ga odstavijo zaradi nevestnosti; v Detroitu se zagovarjajo bankirji, ker se jih sumi, da so po domače gospodarili z ljud-skim premoženjem itd. itd. Pa se še vprašujemo: odkod ti slabí časi, odkod te večne križe? Odgovor je na dlani: pri vsem bogastvu, ki je na tem božjem svetu, bomo stradali, trpeli pomanjkanje, živeli v večni negotovosti, padali iz ene križe v drugo, dokler se ne uveljavi tudi v javnem življenju Kristu-sova zapoved: Ljubi svojega Boga nad vse, svojega bližnjega pa kakor samega sebe. In da se uveljavi ta zapoved, je v prvi vrsti naloga katoliških mož in žena.

(Nadaljevanje.)

Naduha.

TA ima naduho; je nadušljiv; se zasope pri kratki hoji; kašla, da je moder v obraz; mupsika v prsih."

Tako in slično govorimo o bolniku, ki ima naduho.

Kaj je naduha?

Ljudstvo smatra za naduho kopico popolnoma različnih bolezni. Človek s srčno napako težko diha in se hitro upeha. Pogosto kašla; duši ga. Bolezen na ledvicah povzroča kašelj in hitro utrujenost. Debelosa povzroča pogosto ostolstelost srčnega mišičevja, kar ima za posledice znake naduhe.

Vzrok naduhe je dovzetnost nekaterih oseb do gotovih jedi, do prahu, živalske dlake, cvetlic itd., slično torej vzrokom migrene, o kateri sem pisal v zadnji številki "Zarje".

Naduha se rajša prime moških kot žensk; prične se mnogokrat že v otroških letih in včasih traja do starosti. Napadi se pojavljamaj pri raznih bolnikih različno: nekatere prime hud kašelj ponoči, druge podnevi, tretje huje pozimi kot poleti. Vsaj najmanjši prehlad poslabša bolezen. Kjer je naduha posledica vdihavanja prahu živalskih dlak, bolnika napade hud napad, če pride v bližino konj, psov, mač itd. Omenjajo se primeri, da je bolnik s hudo naduho naenkrat ozdravil, ko se je pripeljal na vlaku v drugo državo, recimo na zapad.

Vzrokov naduhe je torej na stotine; treba je skrajnega potrpljenja, da se jih dožene pri posamezni osebi. Včasih je več jedi ali drugih tvarin, za katere je isti bolnik očutljiv. Pri nekaterih bošnjikih ni mogoče navzlic najmodernejšim metodam in to v kliniki za alergične bolezni doznati pravih vzrokov. Vendar Rowe trdi, da se mu je v njegovi kliniki v Oakland, California, posrečilo močno olajšati naduho ali jo popolnoma preprečiti v 94 odstotkih. V vseh večjih mestih je nekaj specialistov, ki se zanimajo za ta nova vprašanja in specializirajo pri zdravljenju naduhe. Za prvo poizkušnjo zadostuje domači zdravnik, ki bo v mnogih slučajih s sodelovanjem prizadete osebe našel vzrok naduhe, zlasti še pri otrocih.

Naj navedem nekaj lastnih slučajev.

Deklica, zdaj stara šest let, je kot dete imela otroški ekcem po obeh licih. Prenehali smo ji pri enem letu dajati mleka; ekcem je izginil. Pri dveh letih je dobila hud napad naduhe, ki je trajal par tednov. Drugo poletje se je naduha ponovila. Doznavali smo, da je prejšnji dan jedla breskve, katerih pozimi ni dobivala. Materi sem naročil, da jih ji ne sme nikdar dati v nikaki obliki (ne svežih, ne prezerviranih). Nekega dne ji je pomotoma stara mati dala polovico breskve; dobila je še tisti dan hud napad.

Drugo dekle, zdaj stara nad dvajset let, je občutljiva za zelje. Kadar se je kuhalo zelje, se je njena naduha, na kateri je bolehalo skozi celo leto,

poslabšala. Prepovedal sem vsako zavživanje in celo kuhanje zelja. Naduha se je mnogo zboljšala, popolnoma pa ni izginila. Dekle je bila dovzeta še za druge tvarine, katerih niti v kliniki niso mogli najti.

Pred dobrim mesecem me pokliče ponoči star znanec. Imel je silno hud napad naduhe. Misli je, da bo po njem. Sape ni mogel ujeti. Preselil se je pred tremi meseci v novo stanovanje. Odtačas je imel dnevni glavobol (migreno?) Sklepal sem, da je vzrok naduhe v novi hiši. Bržkone ni vzrok jed. Pričoval mi je, da je prejšnji dan premetaval premog v kleti in našel par starih mišjih gnezd. Sklepal sem, da je morda občutljiv do mišjega prahu. Naročil sem mu nastaviti pasti. Ulovil je dve miši. Naduha ga je mučila par tednov, zdaj je zdrav. Prejšnje čase je stanoval po hišah, kjer ni bilo mišje zalege. Sicer je bilo priobčenih mnogo primerov, kjer so s cepljenjem izvlečkov mišje dlake zdravniki dokazali, da so bili nadušljevci dovzetni do mišjega prahu.

Med znanimi bolniki poznam dekleta, ki ne sme jesti jabolk, sicer se je prime naduha. Neki starejši moški ne sme biti v kuhinji, kjer se kuha fižol. Eden je bil občutljiv za ješprenj — kar sem omenil v zadnjem članku —, drugi za ajdovo moko.

Naletimo na primere naduhe, katere so preiskovali dobro zdravnički z vsemi najnovejšimi metodami, a je bolnik še vedno bolan. S tem ni rečeno, da je treba drugim bolnikom obupati. Sodelovati morajo pri iskanju vzrokov z domačim zdravnikom. Preiskava naj traja vsaj šest mescev, če se vzrok poprej ne dožene.

Kako zdraviti pravo naduho?

Citateljem je iz navedenih opazk jasno, da jo je mogoče popolnoma odpraviti le, če se najde pravi vzrok ali če bolnik gre v tak kraj, kjer ni v obližju kvarljive snovi, ki mu povzroča bolezen.

Če se najde vzrok, in ga mehanično ni mogoče odpraviti, recimo če mora pek za svoj življenski obstanek še vedno mešati pšenično moko, katera mu povzroča naduho, tedaj včasih pomagajo vbrizgavanja minimalnih doz izvlečkov moke pod kožo. Kri se s tem nekako imunizira proti naduhi. Isto z drugimi snovmi.

Vsi ostali leki, katerih imamo po lekarnah na stotine, so le za polajšanje. Za hude nočne napade je priporočljivo imeti pri rokah prašek zoper naduho. Zažge se na krožniku; bolnik vdihava dim. Dobijo se posebne cigarete, ki dostikrat zaledijo. Najhitreje pomaga vbrizg epinefrina (adrenalina), ki je narejen iz obledvičnih žlez (glandulae suprarenales). Zdravnik lahko preskrbi bolniku brizgo in zdravila za skrajno silo. Sprememba podnebja je mnogim priporočljiva. Ni vedno res, da bi nadušljiv človek iz vzhoda ozdravil v bolj suhih krajih na zapadu, vendar je vredno poskušnje.

JAKOB je bilo ime možu neke članice. Ne imenovali bi ga in ne pisali o njem, da ni revež imel večnih težav s svojim želodcem. Prebiral je jedi in kmalu jih je imel skoro en ducat, da so mu škodile. Žena njegova je bila obupana in je večkrat rekla: kaj naj pa kuham, da ne bo večno tega stokanja. Res je na trgu vsega polno, ampak človek mora v današnjih časih kupovati tako, kar zmore.

Jakob ni bil samo zadovoljen, da je imel sitnosti sam s prebavo, — tožil je vsem, kdor ga je hotel poslušati. Čisto natančno je vedel, kako mu škodi ta ali ona jed in za vsako je imel posebna znamenja.

Kaj je pa bilo vzrok temu? Ali je bila jed slabo pripravljena? Kaj še. Naše matere so dobre kuharice. Vzrok je bil vse nekje drugje.

Jakob je imel to navado, da ga nikdar ni bilo pri roki, kadar je bila jed na mizi. Ali se je ustavil kje, ko je šel od dela, ali pa se izgubil pri sosedih. Tudi če je bil doma, je bilo treba po trikrat klicati, predno je prišel zraven, kakor bi se bal jesti.

No, prva posledica je bila, da je ženo jezilo. In treba je le malo razburjenja, pa nima človek več tistega teka. Nadalje je bilo par otrok pri hiši. Otroci napravijo vsak dan nekaj, kar ni ravno pohvale vredno. No in pod takimi pogoji so začeli jesti. Najprej je Jakob dobro preduhal in začel premisljati, če mu ne bo škodilo. Žena ni imela pravega teka več, otroci pa, ki so bili sicer lačni, so se nekako bali priti k mizi. To je bilo zato, ker je bil pri mizi vselej obračun z njimi za vse, kar so napravili čez dan.

Po takimi pogojih zavžita jed nima pravega teka. Človek ne sede k mizi z veseljem, če ne je z zavestjo, da je jed dobra in zdrava, potem res ni. Mogoče res ni bilo kdaj njegovo telo razpoloženo za kako jed, ampak to se zgodi pri vsakem človeku. Namesto da bi bil na to pozabil, je začel premisljevati, kaj da je z želodcem. Iskal je potem razna zdravila in precej potrošil zanje.

Nazadnje je vendar šel k nekemu zdravniku, ki je takoj izprevidel, da mu ni nič. Vsa njegova bolezen je bila v glavi. Naročil mu je, naj lepo gre domov, je vse, kar pride, dobro prezveči in pozabi na svoj želodec. Naj zmiraj je z zavestjo, da bo to zdravo in dobro zanj in če že kaj govori med jedjo, naj bo vselej kaj prijetnega, zabavnega ali smešnega.

V dosti družinah je ta slaba navada, da pride pri jedi vse na vrsto. Beseda da besedo in vse skupaj slabo razpoloženje. To je tisto, kar napravlja slabe želodce, glavobole in še mnogo drugih bolezni. Želodec naš je tako, kakor naše srce, pljuča, jetra in drugo. Vse to dela samo od sebe in je daleč najboljše, da na vse skupaj pozabiš. Kakor hitro se začne človek preveč meniti o tem, že moti. Zakaj vsaka misel upliva na delovanje našega telesa in njegovih delov. Torej je daleč

najboljše, da čisto pozabimo, da imamo sploh kak želodec, srce in drugo. Vse to dela samo od sebe in hoče, da ga nič ne moti.

Če hočeš biti zdrava ti in tvoja družina, se morate pred vsem odvaditi enega: ne bojte se, da vam bo kaj škodilo. Strah je največje zlo človeško in napravi dobro polovico vsega slabega na svetu. Čemu bi se bali? Naše telo se samo popravlja, kjer je kaj treba in vse v redu dela, če ga pustimo v miru. Kako hitro pa se česa bojimo, pridejo v kri snovi, ki napravijo škodo povsod. Torej prvi pogoj za dobro zdravje je ta, da zaupamo svojim organom, da bodo v redu izvršili svoje delo. Čim bolj jim izkušaš pomagati, čim bolj misliš nanje, tem bolj jih motiš. Torej: pusti jih.

Drugo je to, da prideš k jedi vselej takoj, ko je jed pripravljena. Pol ure pred jedjo ne kadi in ne pij. Kadar sedež za mizo, bodi prijazen, vesel in govorji vselej kaj lepega, prijetnega. En dober smeh pomaga več, kakor vsa zdravila za želodec. Nikar ne prerešetuj domačih zadev, ne denarnih, ne misli na to, kar jezi tebe ali druge. Kako škodi razburjenje, strah, ali jeza, bi skoro ne verjeli. V starem kraju ste večkrat slišali, ko so rekli ljudje: tainta je na jezo pil, pa je zbolel in umrl. In bilo je v mnogih slučajih res tako.

Nikdar ne začni obračunavati z otroci pri jedi. Zakaj otrok se prestraši, se boji, pa mu škodi. Kar imaš z otroci, počakaj vsaj eno uro po jedi, ko bo že vse prebavljeno. Lahko vzamete človeka z najboljšim želodcem, pa ga prestrašite med jedjo in vsa jed bo neprebavljena.

Res je sicer, da vsaka jed ne prija vsakemu človeku. Eni so posebno občutljivi za to, drugi za ono. V takih slučajih je najboljše, da se oglibljamemo tiste jedi, če vemo, da nam ne stori dobro. Drugače pa velja v splošnem pravilo, da dejmo vse. Naše telo rabi vseh mogočih snovi in slednja jed ima kaj posebnega. Zato je vselej najbolj zdrav tisti človek, ki je kar vse odkraja. Če je kaka jed, ki je bolj nova, ali nenavadna, ni treba takoj reči, da ni dobra. Vzemi jo malo, mogoče se ti bo drugič bolj dopadla.

Na svetu je skoro vse sama navada. Zakaj bi mesto slabih ne imeli dobre? Vse je odvisno od naše volje in vse dosežemo, samo če hočemo. Stariši imajo zopet velik vpliv na otroke. Ti kaj radi posnemajo vse, kar vidijo in slišijo.

Jejmo vselej počasi in dobro zgrizimo hrano. Želodec nima zob in mnogih težav je kriva slaba prebava. Jed naj bo dobro kuhan in različna. Najboljše se je držati pravila, da jej vselej tisto, kar je največ na trgu. Dobiš najceneje in vselej dobro.

Koliko ljudi trpi za zapeko samo radi tega, ker ne pazijo, kako jedo. Koliko ljudi mora jemati razna odvajjalna sredstva zopet zato, ker ne znajo jesti.

Vzemimo si vselej dovolj časa, kadar jemo. V Ameriki je najbolj razširjena bolezen dispensija ali neprebava. Pravijo, da je to narodna bolezen. Ne bo težko uganiti, odkod jo imamo. Kar poglejte, kako ljudje jedo. V par minutah, pa izginejo veliki sendviči.

Naše telo je ustvarjeno tako, da prenese veliko, ampak ne vsega. Posebno želodec je potrebeljiv. Leta in leta ga lahko izrabljamo, pa še vedno opravlja svoje delo. Če se kdajpakdaj nekoliko oglasi, pa brž pravimo: aha želodec. Resnica je ta, da so vzroki največkrat drugje.

Četudi je želodec naš najboljši delavec, je treba vendar imeti nekoliko usmiljenja ž njim. Spomnimo se ga postavim zgodaj zjutraj, kadar vstanešmo. Ena čaša mrzle vode nam ne tekne vselej, ampak ne moreš imeti izlepa boljšega zdravila, kadar je voda na teče. Čez dan pijmo večkrat. Naše telo rabi kake tri kvarte vode vsak dan. Dobimo jo ali s tem, da pijemo, največ pa pri jedi. Kadar greste mimo vode, nepozabite popiti je en

požirek. Ne dosti, ker velika množina vode slabí, po malem in pogostoma. Telo more prebabavi hrano in jo vzprejeti samo, če je razstopljena. Mnogo ljudi toži, da so vedno zaprti, pa ne vedo, da zato, ker premalo pijejo.

Dobro je tudi kdajpakdaj želodec nekoliko odpočiti. Če nimate pretežkega dela, dejte enkrat na teden en dan samo mleko in star kruh, če mogoče, črnega, ne belega. To vam odpočije vse prebabne organe.

V splošnem se pa držite pravila, da čimbolj v miru pustite želodec, srce in sploh vse telo, tem boljši boste. Če vam pa kdaj ta ali oni organ kaj oboli, ne hodite okoli durgih ljudi s svojimi težavami, ker jih nikdo rad ne sliši. Išči pomoč tam, kjer so postavljeni za to.

Ne kupi tudi zdravil in ne uživaj jih. S tem se človek samo pritrdi. Izpremenite slabe navade v dobre, vzemite si čas, kadar jeste in jejte kar mogoče vse odkraja, pa boste zdravi in dolgo priživljenju.

Prosvetni odsek Slovenske Ženske

Sedaj, ko prihaja zimska doba na površje terhočemo imeti uspeh ž njimi, četudi so po vsebini razburjajoče, vendar morajo vplivati pomirjajoče in blagodejno na duha in domišljijo gledalcev. Če ne drugače, vsaj nauk izvzet iz njih, mora biti blag in plemenit, da nam zamore biti duševno koristen.

Dalje je po naših odrih dobro razvita drama, ki nudi razne, večina poljudne igre našemu občinstvu. Seveda večje mesto, boljše dramske moči in talenti zamorejo nuditi nekaj bolj veličastnega in krasnejšega na polju dramatike, nego se zamore storiti s kromnimi močmi in domaćimi talenti. Toda kjer je vnema za to, se zamore doseči nekaj, kar razveseluje oko in srce našega naroda, kajti najbolj priljubljene so one predstave, ki predočijo naše domače odnošaje in razmere v domovini. Marsikomu se utrne solza ob spominu na te dogodke v ljubih domačih krajih, kateri se mu ob pogledu na enake predstave zopet požive.

Res, dramatika služi vsemu temu namenu v polni meri in še več. V prvej vrsti mora vsebovati dober moralen nauk. Da, ta nauk mora biti jedro ali zrno vsega, kar občudujemo v predstavi. In ta nauk naj bi bil motiv in korist vsem dramskim predstavam, namenjenim našemu ljudstvu, da iz njega izloči dobro od slabo, lepo od pohujšljivo.

Seveda, igra mora biti dovršena v kolikor mogoče lepi obliki in slogu, da se nam bolj dopade, kajti to je drug namen dramatičnim uprizoritvam, nuditi nam lepoto in umetnost, ki naj služi v našo izobrazbo. Čim lepše so in bolj umetne, tem raje jih vidimo.

Bodi tu omenjeno, da drame, vršeče se v slabem, razburljivem duhu, v duhu nasprotstva, maščevanja in sploh zla, brez da umilijo vpliv na splošno razpoloženje občinstva, niso zaželjene. Ako

Tretji namen je pa materijelna korist, ki jo imamo od teh predstav, katera pa zavisi od prvih dveh. Čim lepša igra, tem več gledalcev in dodatno temu — toliko več koristi od nje.

To velja podružnicam SŽZ., katere se trudijo z dramatičnimi predstavami, ali katere se mislijo podati v to delo. Po večjih naselbinah imajo ravno naše podružnice lepo razvite delavne moči, ki skrbe vsako sezono za kaj lepega v dramatiki. In pogosto se čuje od veliko strani o vprizoritvah lepih iger z sijajnim uspehom od strani naših delavnih podružnic.

Tudi tam, kjer tega do sedaj ni bilo, bi bilo vredno poskusiti. V prvič mogoče ne bo vse prav in dobro, a v vztrajnostjo se doseže marsikaj, in se bo tudi tam posrečilo. Pri tem je treba gledati vedno na talente in ne na druge okoliščine in razloge. Kajti le oseba, zmožna izpeljati primerno ulogo, bo zadovoljiva. Še več pomena pa se tu polaga na zmožnost vodilnih in podučnih moči pri tem delu. Te morajo biti v prvi vrsti večji presojati količino zmožnosti posameznih igralcev. Tudi vskovrstna oskrba uprizoritve je zavisna od njih.

Kjer se naše žene ne zanimajo toliko za predstave, dajte priliko mladini. Mogoče se ona bolj oklene lepih predstav na odru, kot odraščeni. Naj tudi ona zna za naše narodne odnošaje in vrline.

Delavne podružnice pa le oglašajte v Zarji svoje predstave, bomo koncem sezone videli, kje so bili uspehi najbolj sijajni in od kod svetijo zvezde na našem dramatičnem polju. A. Beg, D. C.

URADNA POREČILA

Poročilo gl. tajnice.

Dne 23. septembra sta prišla na glavni urad dva pregledovavca in nadzornika poslana od zavarovalninskega oddelka države Illinois. Predno izda Zvezi novi čarter, se je ta oddelek hotel prepričati koliko nas je, koliko premoženja imamo in kako poslujemo. Oba gospoda sta pregledala vse knjige, zapiske, račune, prejšnja pravila in Zarjo, in stavila vsepolno ustnih vprašanj, ter si naredila svoj zapisnik. Pri odhodu sta rekla, da sta dobila vse v lepem redu, najbolj pa sta presenečena nad tem, da ima naša organizacija tako velik del svo-

jega premoženja investiran v državne bonde, ki po njuni izjavni pomenijo isto, kakor bi hranile suhe zlato. Rekla sta, da že leta in leta pregledujeta poslovanje raznih podpornih organizacij in da se ne naleti izlepa na sorazmerno tako umno investiranje kakor sta ga našla pri Slovenski ženski zvezi.

Do dneva ko to poročam še ni prišel novi čarter, zato tudi vse drugo stoji, kar je bilo obljudljeno kakor hitro čarter pride.

Gl. tajnica.

Vsem, katerih se tiče!

Skrajni čas je že, da se intrigantstvo katero so podvzele gotove osebe proti glavnemu uradu in ž njim vred proti Slovenski ženski zvezi, enkrat za všeles zaključi. O vsem tem je bilo že dovolj pojasnjevanja, podprtega s številkami in fakti, ki so mogli vsakega prepričati o poštenem poslovanju glavnega urada in Zveze. Skrajno neokusno in nelogično je torej, priobčevati v "plačanah" (?) oglasih članke, v katerih se v isti sapi trdi, da se "skozi tri mesece po časopisih pojavljajo članki, ki škodujejo ugledu in napredku cele organizacije."

Naravnost nerazumljiva in konfuzna je logika inspiriranega članka v "plačanem" (?) ogasu, v katerem je rečeno sledeče:

"Konvencija se je končala že v mesecu maju. Tam je bil prostor in čas za rešiti vsa kočljiva vprašanja, tikajoča se Zvezinega poslovanja. Česar pa konvencija ni mogla ali hotela rešiti, tudi to opletanje po časopisih ne bo." (Čemu torej to "opletanje" v "plačanah" (?) oglasih?!).

Konvencija je bila zaključena v najlepši harmoniji in v popolno zadovoljstvo navzočih delegatinj, in, vsaj kolikor je nam znano, ni bilo nobenega uradnega priziva. Torej: čemu zdaj to "opletanje"!?"

Nova urednica posluje in deluje kljub svojim "novim muham" (hvala za poklon!) po svoji najboljši razsodnosti in vesti, ker ima pred očmi razmah in porast naše dične Slovenske ženske zveze, ne pa njen razpad, proti katemu ga tirajo taka, od gotovih oseb inspirirana "opletanja". Urednica se ravna po Zvezinih pravilih pod točko "Uradno glasilo".

Uredništvo.

FINANČNO Poročilo S. Ž. Z. za mesec September 1933.

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Zarja	Skupaj	Št. članic
1.	Sheboygan, Wis.	\$ 10.50	\$—	\$ 15.75	\$ 26.25	105
2.	Chicago, Ill.	10.90	—	16.45	27.35	110
3.	Pueblo, Colo.	17.10	—	25.65	42.75	171
4.	Oregon City, Ore.	2.80	—	4.30	7.10	29
5.	Indianapolis, Ind.	6.50	—	9.75	16.25	65
6.	Barberton, Ohio	10.10	—	15.15	25.25	101
7.	Forest City, Pa.	6.00	—	9.00	15.00	60
8.	Steelton, Pa.	4.70	—	7.05	11.75	47
9.	Detroit, Mich.	6.40	—	9.60	16.00	64
10.	Collinwood, Ohio	33.40	.75	50.30	84.45	334
12.	Milwaukee, Wis.	30.70	—	46.05	76.75	307
13.	San Francisco, Calif.	10.80	—	16.20	27.00	108
14.	Nottingham, Ohio (za avg.)	24.70	—	37.05	61.75	251
15.	Newburgh, Ohio	15.70	—	23.55	39.25	147
16.	So. Chicago, Ill.	8.80	—	13.20	22.00	87
17.	West Allies, Wis.	22.40	.75	33.60	56.75	216
18.	Cleveland, Ohio	4.40	—	6.60	11.00	44
19.	Eveleth, Minn.	8.50	—	12.85	21.35	70
20.	Joliet, Ill.	23.40	.75	35.90	60.05	242
21.	Cleveland, Ohio	7.60	—	11.50	19.10	77
22.	Bradley, Ill.	—	—	—	—	18
23.	Ely, Minn.	16.20	—	24.30	40.50	162
24.	La Salle, Ill.	5.90	2.25	9.15	17.30	62
25.	Cleveland, Ohio	55.30	1.50	83.65	140.45	558
26.	Pittsburgh, Pa.	10.30	—	15.45	25.75	103
27.	North Braddock, Pa.	4.30	—	6.55	10.85	44
28.	Calumet, Mich.	6.60	—	9.90	16.50	66
29.	Bronsdale, Pa. (za avg.)	1.60	—	2.40	4.00	16
30.	Aurora, Ill.	—	—	—	—	13
31.	Gilbert, Minn.	5.50	.75	8.25	14.50	54
32.	Euclid, Ohio	8.70	—	13.05	21.75	71
33.	New Duluth, Minn.	2.90	—	4.35	7.25	30
34.	Soudan, Minn.	1.10	—	2.05	3.15	15
35.	Aurora, Minn.	1.40	—	2.10	3.50	14
36.	McKinley, Minn.	5.10	—	7.85	12.95	53
37.	Greaney, Minn.	2.00	—	3.00	5.00	20
38.	Chisholm, Minn.	11.30	—	16.95	28.25	113
39.	Biwabik, Minn.	3.10	—	4.75	7.85	32
40.	Lorain, Ohio	3.20	—	4.90	8.10	33
41.	Cleveland, Ohio	21.40	2.25	32.10	55.75	214
42.	Maple Hgts., Ohio	3.20	—	4.80	8.00	32
43.	Milwaukee, Wis.	9.00	—	13.50	22.50	90
45.	Portland, Ore.	2.90	—	4.35	7.25	31
46.	St. Louis, Mo.	2.50	—	3.75	6.25	25
47.	Garfield Hgts., Ohio	8.40	—	12.60	21.00	84
48.	Buhl, Minn.	2.00	—	3.00	5.00	17
49.	Noble, Ohio	2.60	—	3.90	6.50	24
50.	Cleveland, Ohio	5.00	2.25	7.50	14.75	50
51.	Kenmore, Ohio	1.90	—	2.85	4.75	19
52.	Kitzville, Minn.	2.00	—	3.00	5.00	20
53.	Brooklyn, Ohio	2.40	—	3.60	6.00	24
54.	Warren, Ohio	1.90	—	2.85	4.75	19
55.	Girard, Ohio	1.80	—	2.70	4.50	18
56.	Hibbing, Minn.	.90	.75	1.35	3.00	9
SKUPAJ		\$477.80	\$12.00	\$720.00	\$1209.80	4788

STROŠKI:

Za umrlo Anna Sebanz, podr. št. 1, (roj. 4-17-1892, prist. 1-7-30, umrla 9-2-33)	\$ 75.00
Za umrlo Angela Prijatelj, podr. št. 10, (roj. 5-18-1894, prist. 3-6-1929, umrla 9-7-33)	100.00
Edinost Pblg. Co., septemberska Zarja in adresar	250.44
Ameriška Domovina, pisalni papir in kuverte za gl. odbornice	29.35
Za kliše slike "Drill Team"	5.93
Znamke za pošiljanje Zarje in uradnih potrebščin podružnicam	6.58
Poštnina med tiskarno in urednico in znamke	3.50
Uradna soba	10.00
Federalni davek na čeke in strošek za izmenjavo v avg. in sept.	21.00
Delo pri pošiljanju Zarje	1.91
Državna pregledovaca knjig	17.50
Trije long distance tel. klici v Joliet zaradi charterja	1.10
Uradne plače za september (gl. preds. \$25, urednica \$50, gl. tajnica \$60)	135.00

SKUPAJ \$657.00

Balanca v blagajni 31. avgusta 1933 ..... \$32,656.41
Dohodki v septembru 1,209.80

Skupni dohodki \$33,866.21
Stroški v septembru 657.31

PREOSTANEK V BLAGAJNI 30. SEPTEMBRA 1933 ..... \$33,208.90

Josephine Račič, gl. tajnica.

Mnenja in nasveti glavnih uradnic S. Ž. Zveze.

BARA KRAMER,
odbornica SŽZ. in delegatinja za kon-
vencijo Slavonic Alliance.

SLOVANSKA ORGANIZACIJA.

San Francisco, Cal. — Tukaj v Kaliforniji so se pred dva setimi leti organizirali v veliko skupino Slovenci, Hrvati, Srbi, Čehi, Rusi, Poljaki in so to organizacijo imenovali Slavonic Alliance. V to organizacijo pripadajo društva vseh gori omenjenih narodov, katera plačujejo en dolar na leto. Vsako društvo ima pravico poslati tri predstavnike, da zastopajo njihovo društvo pri omenjeni organizaciji. Ker je tudi naša podružnica št. 13 SŽZ. zastopana pri Slavonic Alliance in ker bo imela omenjena organizacija svojo prvo konvencijo 11. in 12. novembra 1933 v Whitcomb hotelu, ker je ta dan velikega pomena za ves narod in ker se bodo vršile velike parade, so tudi slovenska društva vabljena, da se skupno udeleže te velike parade. Prav tako ste prošene tudi vse članice naše podružnice, da se udeležite te parade. Torej članice, zavedajte se, da vas kliče naša podružnica, zato pridite na plan in pokažite se kot Slovenke. Ni treba se izgovarjati, da naj gredo one, ki hočejo. Odbori bodo storili, kar morajo, a vas ne morejo nadomestiti. Trije odbori ne morejo napraviti parade za 108 članic. Bodite ponosne na to, ker ta organizacija Slavonic Alliance of California in je njen predsednik Slovenec Viktor Lampe, zapisnikarica organizacije pa je naša članica Miss Margaret Kršak. Ali vam to ni pri srcu?

Zdaj se nam nudi prilika, da pokažemo svojemu narodu, koliko nas je v San Franciscu še Slovenev in Slovenk in kako smo združeni v naših slovenskih organizacijah in še posebno, kako smo združeni v tej slovanski organizaciji.

Torej na plan dne 11. in 12. novembra 1933!

MARY OTONIČAR,
glavna računska nadzornica.

DRŽIMO SKUPAJ!

Kar veselje je čitati naš mesecnik Zarjo, ki je tako poln krasnih spisov od glavnih uradnic, člankov duhovnega svetovalca in dopisov od posameznih podružnic, v katerih se članice kar kosajo, katera bi bolje napisala. In kako tudi ne, ko je naša glavna predsednica tako lepo razdelila, kaj ima ta odsek v svoji oskrbi, in kaj oni. Če bo šlo tako naprej, bo imela naša urednica vedno dovolj gradiva, da ne bo nikoli v skrbeh. Le skup, družina, in pomagajmo druga drugi z dobrimi nasveti; zato imamo svoje glasilo, da se lahko po svoje pogovorimo.

Mrs. Yurcich pa je lahko ponosna, ker je dobila Kuhinjski kotiček v svojo oskrbo tam v Minnesoti. Zdaj pa le glejte, da bo dišalo vse naokoli, kadar bo ste kaj dobrega kuhale in pekle. In takrat še nas povabite!

Drugi mesec je zadnji v tem letu in vsako društvo voli svoje uradnike in uradnice za prihodnje leto. Apeliram na vse, da izvolijo dobre in vestne uradnice, katerim bo pred očmi napredok in korist lastnih podružnic in organizacija Slovenska ženska zveza. Ako so uradnice zmožne in zložne, je zagotovljen napredok, če ne je spor in razdor.

Kot novoizvoljena glavna nadzornica zasledujem poročila glavne tajnice, predsednice nadzornega odbora in blagajnice. Vsaka tretzno misleča članica mora pripozнатi, da zdaj ne velja več tisto, kar je veljalo pred štirimi leti, toda upajmo, da bodo zopet napočili taki časi, ko so bili in tako bo prišlo zopet vse v pravi tir. V blatu zavoziti je lahko, iz njega potegniti pa bolj težko.

Držimo skupaj ter glejmo za napredok in ugled naše edine slovenske ženske organizacije, Slovenske ženske zveze!

MARY DAROVEC,
svetovalka.

ZA PROSPEH IN PROCVIT SŽZ.

Minilo je pet mesecev od III. redne konvencije SŽZ. in vsaj jaz nisem dobila od podružnic nobenih pritožb ali nesporazumov med članstvom. Drage sestre, s prepirom in ruvanjem se ničesar ne doseže, v slogi pa je moč, tako pravi pregovor.

Ko dobim v roke našo priljubljeno Zarjo, jo takoj prečitam od kraja do konca. Ko sem prečitala zadnji zvezek, sem si mislila: To pa ni Zarja samo po napisu, ampak tudi po člankih in dopisih našega duhovnega svetovalca Rev. Slajeta in glavnih odbornic. Ako se bomo ravnale po navodilih Rev. Slajeta, bomo lahko ponosne na organizacijo SŽZ., ki nam je bila tako potrebna. Žene vseh narodnosti so imele nekaj med seboj, da so delovale za svoj dobrobit. Toda baš me Jugoslovanke pa nismo imele ničesar, dokler se ni uresničila ideja Mrs. Marie Prisland, naše glavne predsednice. Ona je uresničila svojo idejo, da imamo tudi me svojo organizacijo. Za njen trud in delovanje ji dajmo vsaj zaupanje in zahvalo.

Ne smem pozabiti tudi urednice Zarje Mrs. Albine Novak, za tako lepo urejevanje lista. Le tako naprej, Mrs. Novak!

S 1. decembrom se prične kampanja, kar je že v zadnjem listu omenila glavna predsednica. Drage sestre, pojdimo takoj na delo! Le poglejmo, koliko je še žena in deklet, ki niso še pri SŽZ.; ne vem, zakaj. Mesečnina je dovolj malenkostna. 25 centov za mesec, za vse leto samo \$3.00. Potem pa še list, ki je sam toliko vreden. Koliko bi se lahko več dobrega storilo bodisi za cerkev ali za kakšne druge narodne ustanove. Posebno pri nas ženskah, ki smo bolj zgovorne, in ki tudi izvršimo to, česar se lotimo.

Podružnica št. 1, SŽZ, Sheboygan Wis. — Naznanjam, da priredimo dne 18. novembra veselico v korist blagajne. Članice ste prošene, da se v polnem številu udeležite te veselice, ker vsako članico veže dolžnost, da pokaže ljubezen do podružnice. Vabim tudi vsa društva iz Sheboygana in Milwaukee ter iz West Allisa, da se udeležte naše veselice, ker smo se tudi ne pripravljene odzvati ob drugi priliki.

Veselični odbor se prav pridno pripravlja, da bi preskrbel okusen lunch, dobro pičajo in izborno godbo, da se bodo stari in mladi lahko zavrteli. Še enkrat vas pozivam, da se vsi skupaj potrudimo, da bo rastla naš blagajna in podružnica in lepo napredovala. Delajmo skupno, vse za eno, ena za vse.

Theresa Zagozen, predsednica.

Št. 2, Chicago, Ill. — V nedeljo zvečer 8. oktobra je naša podružnica povabila svoje članice in njihove družine in ožje prijatelje in prijateljice na domačo veselico v veliki šolski dvorani. Udeležba je bila zelo primerna in zabava res zabavna. Vstopnila je bila presta, jestvine so darovale članice same. Izkupnina pri jestvinah in pivu je več kot krila stroške za dvorano in drugo, zraven tega so pa vsi imeli prav prijeten večer. Glavni del zabave je bil seveda ples. Še nikoli nismo videli v Chicagi, da bi cela dvorana, starejši in mlajši obenem, plesali ne samo valčke in polke, temveč tudi "pok šotiš", "štajariš", in šuštersko polko. To so vsi vlekli dreto in tolkli klin, da je bilo veselje. In ko je prišel na program ples z metlo, so se skoraj vsi moški (kar je bilo nekaj nenavadnega) vsako pot zagnali za metlo. Najbrž jih je kava tako zmešala.

Vsem, ki so se zavzeli za ta večer, darovali, delali, pomagali in nas obiskali, prav lepa hvala, onim članicam pa, ki niso storile nič, niti prišle bližu, pa želim, da bi jih opikali prav veliki komarji in da bi padle v koprive, da bi se vsaj zbudile.

Josephine Račič.

Št. 3, Pueblo, Colo. — Naznanjam veselo novico, da sta dve naši članici stopili v zakonski stan. Marija Glač se je omožila s fantom po imenu Edwards, Marija Anzek pa se je poročila z Brumnakom. Vrlima članicama smo kupile za spomin lep dar in želimo jima vso srečo v zakonskem življenju.

Drage članice, naše seje se vrše vsakega 16. v mesecu, toda kakor vidim, še vedno vse ne upoštevate svoje dolžnosti, da bi prišle na sejo. Prosim vas, da se bolj redno udeležujete sej in da redno plačujete svoj mesečni asesment. Kvader na mesec se že utripi. Jaz ne morem postopati drugače, kakor kot je pravilno, in ona, ki ne bo plačala, bo morala biti suspendirana. V naši naselbini bi moralo biti vsaj 500 članic. Priznati moramo, da je bila Slovenska žen-

ska zveza velika potreba za slovensko ženstvo, in sedaj, ko jo imamo, se je držimo in oklenimo ter delujmo za njen dobrobit.

Sestre, koliko lepih in poučnih dopisov beremo v našem listu Zarja! Taka pojasnila in tak pouk bi morale imeti že pred več leti, toda žene in matere smo morale samo molčati in težko deleti. Seveda učene nismo bile, pa smo vsako težavo vzele za dobro. Toda vse je sedaj drugače, razmere so se izpremenile, in to moramo vpoštevati, če hočemo napredovati.

Vreme imamo še lepo in toplo in Bog daj, da bi bilo še nekaj časa tako. Tudi z delom gre zdaj boljše, in te štiri meseca že precej ljudi dela, nekaj pa jih je še vedno brez zasluga in si ne morejo pomagati.

K sklepnu dopisu lepo pozdravljam vse glavne uradnice in vse članice Slovenske ženske zveze, posebno pa članice naše podružnice št. 3.

Margareta Kozjan, tajnica.

Št. 4, Oregon City, Ore. — Priznati vam moram, da je oktoberska številka Zarje prav po našem okusu. Vse je tako lepo urejeno: članki, dopisi, in kako lepo je urejen kuhinjski kotiček. Najlepša pa je naslovna stran, kjer je v velikih črkah ime "Zarja" in pa Zvezin znak, tako da se vidi na prvi pogled, kakšen list je to.

Tudi me smo prebrali vse napade na našo ljubljeno glavno predsednico Mrs. Marie Prisland. Vse pa smo se prepričale, da je jako nepristojno tako javno napadanje. Me vemo, da je Mrs. Prisland poštena in dostojna žena, ki se z vsemi močmi žrtvuje za naše slovenske žene in za našo organizacijo. Njeno ime je znano kot ime poštene in ugledne državljanke in ona je velika in dobra žena na delu za svoj narod. Me, članice Slovenske ženske zveze smo lahko ponosne, da imamo tako dobro voditeljico na krmilu naše ladje, da se nam ni treba bati brodoloma, pa če so še bolj razburkani valovi, ki bi jo radi zdrobili. Toda je ne bodo, ker naša Marija zna trdi držati krmilo ter premagovati razburkane valove, ki butajo ob to ladjo.

Nevočljivi elementi bi radi raztrgali in razbili našo organizacijo, in sicer iz same nevočljivosti, ker tako lepo in s takto nizkim asesmentom napredujemo. Naša organizacija se je razcvela in raztrastla v zelo kratkem času, za kar se imamo zahvaliti naši modri voditeljici Me članice, vse brez izjeme, pa ji moramo pomagati po svojih najboljših močeh, in potegovati se moramo za njen dobro ime in je braniti pred napadi. Ona je temeljni kamen pri naši lepi in veliki stavbi SŽZ. in me jo moramo ljubiti in spoštovati kot dobro mater, ne ji pa greniti življenja s kakim nezaupanjem, ker ona je vredna vsega našega spoštovanja. Pomislimo samo, kaj bi bilo, če bi bila katera dru-

ga na njenem mestu; že zdavnaj je ne bi bilo, bilo pa ne bi tudi več naše dične Slovenske ženske zveze. Samo pomislimo, kako težko delo ona vrši, in vse to iz ljubezni do nas, slovenskih žena in deklet. in kakšno plačilo ona dobí. Odene in druge stra se jo napada, in taki napadi so hujši kot nož v sreč, ker zadržajo hude in skelečne rane.

Pred leti, kmalu po prvi konvenciji, mi je enkrat lastnoročno pisala, da po vse noči ne spi, da premišlja, kako bi delala in ukrepala, da bi bilo boljše za Zvezo, za članstvo in za splošen napredok. Blaga žena mi je omenila, da pondnevi pa piše in da ji roko krči lomijo. Tako vidite, in pri vsem tem je morala opraviti še vsa domača dela. Sedaj vas pa vprašam, drage sestre, katera izmed nas bi toliko storila in se toliko žrtvala za svojega bližnjega. Katera bi postavila na trg svoje cvetoče življenje, svoje zdravje in mnogokrat tudi svoje finance? Zdaj pa tako plačilo in od take strani, ko bi človek mislil, da ni nobene sebičnosti in nobenega sovraštva, ki je vzvišena oseba in bi človek mislil, da ne more od tam taka burja prihajati.

Vi pa, draga Mrs. Prisland, le trdnodržite kot vedno. Če bo še kaj burja pihalo, se bo jug oglasil. Le veseli bodite, ker za vami je velika armada, kar pa jih je v dvomu, pa bodo slej ali prej prišle do prepričanja, kaj je prav, in kaj ni.

Pozdravljeni vse glavne odbornice in vse članice SŽZ!

Mary Plantan, članica št. 4.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Članice podružnice št. 5 ste zopet prijazno vabljene, da se udeležite prihodnje seje, ki se bo vršila dne 5. novembra popoldne v staršoli. Nekaterim je prišlo na misel, da bi bilo dobro, če bi ustanovila naša podružnica kak klub, ki bi nam mnogo koristil in bi se tudi postavile z njim. Treba je, da se združimo in skupno delujemo. Pri nekaterih podružnicah imajo razne športne in tudi druge klube za korist in napredok svojega delovanja, zato kaj bi torej tudi me ničesar ne poizkusile? Tudi pri naši podružnici ne manjka zmožnih in marljivih članic, ki se ne ustrašijo vsake sence. Treba se je le pripraviti, pa bo šlo. Torej dajmo, da ne bodo moški rekli, da ne napravimo nič in da nismo za napredok. Kakšen klub bomo ustanovile, to se bomo pomenile šele na seji, dne 5. novembra, ko bomo vse skupaj. Torej žene in dekleta, žrtvujte eno urico časa in pridite vse na prihodnjo sejo! Nobena naj ne reče, da brez nje se bo že napravilo. Ko bi vsaka rekla tako, ne bi bilo nobene na sejo. V tem slučaju ne bi bilo vredno najemati sobe za sejo in plačevati za to.

Izvedela sem, da je prišla iz Clevelandu Mrs. Sedej. Kličem ji: dobradošla in želim, da postane tudi ona članica naše podružnice. Povabim jo tudi na našo sejo, da bo kaj povedala, kako znajo Clevelandčanke čarati, da imajo toliko čla-

nic in uspeha.

Zahvalim se Mrs. Dragan, ki je darovala lepo ročno delo v korist naše blagajne, in sicer lepo pogrinjalo. Listki so bili prodani do zadnje seje. Na tej seji je potegnila listek Mrs. Kovač, lepo pogrinjalo pa je dobila Mrs. Repše. Torej iskrena zahvala Tebi, Mrs. Dragan, za to lepo darilo! Srčna hvala pa tudi Mrs. Barbarič, ki nas je vse leto oskrbovala z dobro kapljko, katere je napravila cel sod za našo podružnico.

Naj bo za danes dovolj. Vse članice se še **enkrat vabljene na prihodnjo sejo**. Vsem nam bo v dobrobit, ako se hitro obrnemo in storimo kaj za naš bočni klub. Pridite in pridružite se nam tudi dekleta, ker boste imele pri tem mnogo veselja in zabave.

Pri podružnici št. 5 imamo tudi tri bolne članice, namreč Mrs. Mary Mervar, Mrs. Mary Turk in Mrs. Josephine Kronovsek. Vsem želim skorajšnjega popolnega okrevanja, članicam pa priporočam, da jih obiskujejo.

Pozdravljeni!

Ana Koren, predsednica.

Št. 6, Barberton, Ohio. — **Popravek in zaupnica.** — Želim popraviti moj dopis ki je izšel v oktoberski Zarji. Prvič zato, ker je bilo nekaj besed izpuščenih, in pa, da si ne bodo nekatere članice mojega dopisa narobe tolmačile.

V tretjem odstavku bi se moral glasiti takole: Prav lepo je bilo tudi od Rev. Schifferra, ko so podali svojo izjavu: (to je bilo izpuščeno, mogoče v tiskarni?) ker gotovo so imeli kako točko "osebo" da, so se opirali na njo itd. (Ta oseba pa je bila predsednik Mr. Kaiser the First Wisconsin Co., kakor razvidno iz njegove izjave z dne 15. avgusta.) Mrs. Prisland pa naj bo prepričana, da se strinjam z njo. Kolikor sem jo poznala indirektno oziroma mi je bilo čast ter priložnost jo spoznati osebno na konvenciji v Clevelandu, ji jaz tu podajem mojo popolno zaupnico.

Frances Žagar.

Št. 7, Forest City, Pa. — Porocila se je naša mlada članica Jennie Starich s Frankom Marinčičem, in naša podružnica jima kliče: *Bilo srečno!*

Srebrno poroko je praznovala s svojim soprogom naša delavna članica Mary Telban. V soboto so imeli slovensko sveto mašo, drugi dan, na nedeljo, pa "good time" na bližnji farmi pri Orasimu, v krogu svojih otrok, sorodnikov in bližnjih prijateljev. Sosestri in njenemu soprogu želimo še nadaljnih petindvajset let zakonskega veselja.

Srebrni jubilej ali 25 let zakonskega življenja sta obhajala tudi Mr. in Mrs. Fank Kotar. Mrs. Kotar je predsednica podružnice v bližini naselbini Browndale. Mnogo članic od naše podružnice se je udeležilo njene "surprise party", katero so ji priredili njeni sorodniki, prijatelji in znanci na Lavriha farmi, katero je gospodar velikodušno prepustil za ta dan v ta namen. Tudi tema dvema želimo, da bi dočakala vsaj zlate poroke.

Zdaj, ko so postali večeri daljši, pričakujemo večje udeležbe na naših sejah, ki se vrše vsak prvi četrtek ob osmih zvečer, pri naši tajnici na domu. Članice, pridite polnoštevilno na seje kajti če jih je navzočih samo majhno število, se ne more ukreniti mnogo kritnega. Saj že pregor pravi, da sto glav, sto misli, in vsaka ve kaj drugega

Naša podružnica ima tudi zmožne disposovalke v svoji sredi in bi bilo tako umestno, če bi bile vsak mesec vsaj z enim dopisom zastopane v Zarji. Ako ne vselej s slovenskim, pa z angleškim dopisom ali člankom, saj je nekaj naših članic višje izobraženih.

Pozdrav!

Članica.

Št. 10, Cleveland, Ohio. — Lepo se zahvaljujem našim članicam, ki so se tako lepo odzvale na zadnji seji, tako da smo lahko ukrenile več stvari v korist podružnice in Zvezze, po seji pa smo se dobro zabavale.

Da imamo Šivalni klub, vam je že gotovo vsem znano. To bomo šivale pozimi; samo glejmo, da se bomo redno udeleževale.

Poočati moram žalostno novico, da se je naša članica Mrs. Mary Pike ponosrečila, ko je šla v Chicago na razstavo, ker se je primerila avtomobilska nezgoda. Odpeljali so jo v Burnside Hospital, 9435 Langly Ave., Chicago, Ill. Članice Slovenske ženske zveze, ki stanujejo v bližini, jo lahko obiščejo, kadar vam bo hvaležna. Njena mati Mrs. Viktorija Bloško se prav lepo zahvaljuje Mrs. Račič in Mrs. Tomažin, ki so jeno hčerkko obiskale. Ko pride iz bolnišnice, se bo pozdravila pri svojih sorodnikih, Mr. Louis Pike, 257 W. 103rd St., Chicago, Ill. Članice naše podružnice ji želimo skorajšnjega okrevanja in da se kmalu povrne zdrava v našo sredo. Mrs. Amalija Meglen je tudi zelo bolna in se nahaja v bolnišnici. Tudi njej želimo, da bi se vrnila kmalu zdrava na dom.

Pozdrav!

Frances Sušel, tajnica.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Vabim vse članice naše podružnice, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se vrši dne 6. novembra v navadnem prostoru. Na dnevnu redu imamo zelo važne zadeve in tudi zaradi naše domače zabave, ki se bo vršila dne 11. novembra v Bubnikovi dvorani na So. 8 in West National Ave. Prosim tudi vse one članice, ki kaj dolgujejo na asesmentu, da vse povravnajo, kajti sicer trpi s tem naša podružnica. In ona, ki ima kaj povedati, naj pride na sejo in pove tam, ne pa hodit od hiše do hiše.

Želim naši Slovenski ženski zvezi mnogo novih članic ter pozdravljam vse članice SZZ. Vabim tudi soseske podružnice v Milwaukee, Bay View, West Allis in Sheboygan na našo domačo zabavo.

Delavske razmere v Milwaukee so še jako slabe, in to je tudi vzrok, da izgubimo več članic, katere ne morejo plačati asesmenta. Vsaka naj bi povedala, da ne bo izkorisčana naša blagajna. To-

rej ne pozabite priti na sejo, ki se vrši 6. novembra ob pol osmih zvečer.

S sesterskim pozdravom!

Mary Schimenz.

St. 13, San Francisco, Cal. — Dolžnost me veže, da napišem par vrstic od naše podružnice št. 13. Priznati moram, da se bomo morale malo bolj zganiti in treba bo večje udeležbe pri sejah. Ne vem, zakaj se nekatere članice boje sej, kajti na zadnji seji nas je bilo prav malo. Prosim vse članice, da prihajate na sejo, da se boste prepričale, kako je lepo na naših sejah, obenem pa boste tem bolje spoznale Zvezino in podružnično poslovanje. Prav veseli me, da sem članica SZZ. in upam, da je prav tako vaska druga članica lahko vesela, ker spada k tej organizaciji, ker je velikega pomena za vse slovensko ženstvo v Ameriki. Priznati moramo, da SZZ ni kakor suha veja, ki ne daje sadu, ampak se krepko razvija. To nam pokaže tudi zadnja konvencija, kjer so naše delegatinje vse tako pametno ukrenile.

Sedaj naznanjam vsem članicam, ki so bile na zadnji seji, da bomo poskrbele za 5. oktobra po seji okusna jedila in tudi za žejna grla dobro kapljico, da se bomo lažje obračale. Prosim, da se udeležite v polnem številu.

Katherine Plut, tajnica.

* * *

Morda se bo kateri smešno zdelo, toda jaz praznjujem kljub temu 27-letnico mojega zakonskega življenja, odkar naju je zvezal v Ely, Minn., pokojni Rev. Buh, katerega krije že dolgo let črna zemlja.

On mi je seveda želel dobro, toda sreča mi ni bila mila. Mnogo deklet se s tem tolaži, da pusti službo, samo da postane sama svoja gospodinja, toda stvar se vse drugače obrne kakor si sam misliš. Pa pustimo to.

Na zadnji mesečni seji so mi nekatere članice svetovale, naj kaj pišem v Zarjo. Jaz pa pravim: Zakaj pa odbornice nič ne pišejo, saj smo vendar vse v isti višjo šolo hodile, sedaj pa molčite! Še naša Bara je dvakrat izostala od mesečne seje, to pa sama ve, zakaj. Želim, da bi se vse sestre v tako polnem številu udeleževale mesečnih sej kakor so se oktoberske ko nas je bilo res lepo število. Da bi nas vsaj prišla enkrat obiskat Mrs. Mary Prisland, saj vendar nismo na koncu sveta! Gotovo bi hotela tukaj ostati, posebno v zimskem času, ko po vrtovih rožice cveto. Ravno sedaj v oktobru imamo najtoplejše vreme. Dne 5. in 6. oktobra je kazal toplomer 95 vročine in v tej vročini smo si vsi žezele izpit kozarec mirzlega piva.

Koncem mojega skromnega dopisa, vas prosim, cenjene sestre, naj se še katera oglasi, ki je zmožna v pisavi, da bomo imele kaj vrebirati v dolgih zimskih večerih.

Pozdrav vsem članicam, listu Zarja pa najboljši napredok!

Agnes, članica podr. št. 13.

Št. 15, Newburg, O. — Naše glasilo Zarja je čedalje bolj zanimivo in v lepi obliki, iz česar se vidi, da imamo za

urednico Zarje pravo osebo, ki zna list prav voditi. Father Slaje piše zelo poučljive članke, ki bodo gotovo mnogo koristili Zvezi in članicam. Tudi Kuhinjski kotiček odgovarja svojemu námenu. Lahko smo ponosne na naše glasilo.

Ker se leto nagibije h koncu, opozarjam naše članice, da pregledate svoje plačilne knjižice, če imate plačan assessment. Prosim, da v novembra poravnate, kar katera dolguje; saj vendar ni tako velika svota, da bi se ne mogla plačati. Tajnica nima denarja na razpolago, da bi zakladala, poslati pa mora vsak mesec na glavni urad. Prosim, da to upoštevate.

Najlepše pozdrave!

Mrs. Kic.

Št. 17, West Allis, Wis. — S šivalnim klubom smo začele jako dobro. Že prvič nas je bilo precej lepo število, a drugič jih namerava priti še mnogo več. To bi nas moral videti, s kakšnim zanimanjem delamo, pa kakšne lepe reči šivamo! Poleg vsega drugega bomo šivale vrhnjo posteljno pogrinjalo; nařjena bo iz samih punčk. Naredile jo bomo za našo podružnico, da jo bomo o priložnosti žrebale za dobitke. Šivale bomo vsak prvi in tretji četrtek v mesecu; prihodnjč bo 2. novembra ob 7. uri zvečer; vedno pri sestri Mrs. J. Schlosar, 5801 W. National Ave.

V kratkem času so se nam poročile tri naše mlade članice in sicer: Mary Bachay, sedaj Mrs. Pavlasic, Josephine Schlosar, sedaj Mrs. Ribel, Molly Podlogar, sedaj Mrs. Grahek. Vsem želimo obile sreče v zakonu!

Zopet so se rojenice oglasile pri sestri Mrs. Frances Hagen in ji pustile že tretjo hčerko. Čestitamo!

Več članic nam je že ozdravelo, kar nas zelo veseli, želimo tudi bolnima Mrs. Cerar in Miss J. Imperl skorajšnje okrevanje!

Sklenile smo na zadnji seji, da naše seje se bodo zopet vrstile vsako drugo nedeljo v mesecu. Torej ne pozabite, da bo prihodnja seja 12. nov. ob 2. uri pop.

Louise Bitanz, predsednica.

Št. 20, Joliet, Ill. — Na seji meseca septembra je bilo sklenjeno, da priredi podružnica card party in plesno veselico dne 11. novembra zvečer v Slovenia dvorani. Vabim vse članice, da se gotovo udeležite te zabave. Vabljeni so društva in vsi prijatelji, da nas ta večer posetijo. Katera članica pa hoče, lahko daruje kak dobitek za to zabavo. Katera bo kaj darovala, naj prinese tajnici na dom. Tem potom prosim tudi vse članice, ki so zaostale z asesmentom, da bi poravnale, kateri pa v resnici ni mogoče, naj pride na sejo in pove, kaj je in se jim bo pomagalo, kolikor bo mogoče.

Poročam vam tudi žalostno novico, da nam je smrt pobrala eno izmed članic naše podružnice, in sicer Mary Munen. Pogreb se je vršil v četrtek 28. septembra z veliko udeležbo naših članic, ki so tudi dva večera molile rožni venec. V imenu podružnice se vsem tem članicam lepo zahvalim. Pokojna

zapusča moža in dva nedorastla otroka. Bog ji daj večni mir in pokoj, prizaditem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Pozdrave vsem!

Ana Pluth, tajnica.

Št. 22, Bradley, Ill. — Malokdaj se oglasimo, in še sedaj moram poročati žalostno novico, da se nahaja v bolnici naša predsednica Rose Smole v zelo kritičnem položaju. Imela je dve operaciji 2. oktobra in potem se jo je prijela še pljučnica, in do sedaj so vsi obiski prepovedani, izvzemši družini. Pri naši podružnici je ona zelo prijavljena, ker je naša predsednica že pet let je dokaz, da jo imamo rade. Poznana je tudi me drugimi članicami, ker je bila prejšna gl. uradnica v nadzornem odboru. Upamo, da se ji kmalu vrne ljubo zdravje, da bo zopet med nami.

Zaradi časov, tudi pri nas ni napredka, toda naše članice se rade udeležujejo sej, in po seji igramo karte in po navadi imamo tudi dober prigrizek; takoj, da komaj čakamo do druge seje.

Iskrene pozdrave vsem članicam SŽZ.

Mrs. Anna Yakofčič, tajnica.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Na zadnjih treh sejah smo pri naši podružnici razmotrivali glede sklepa tretje konvencije, da se bo izplačevalo pogrebne stroške na štiri leta. Sestra Mary Balkovec je predlagala, da se ta lestvica razveljavlji, in naj ostane po starem. Sestra Johanna Šumič podpira ta predlog, in članice so ga odobrile. Naša podružnica se ne strinja s tem sklepom konvencije, in želimo, da se ne upošteva.

Magdalena Widina, predsednica;

Mary Besal, tajnica;

Barbara Gasper, blagajnica.

Št. 28, Calumet, Mich. — Cenjena učenica Zarje: — Med drugim zanimivim čtivom, katerega nam prinaša Zarja mestno, najrajše čitam dopise in poročila od naših podružnic širom Amerike. Mnogo je dopisov, ki so zelo zanimivi in spisani tako poljudno in v tako lepem slogu, da se dajo meriti z najboljšimi prispevki v drugih listih ter pričajo, da imamo med nami tudi dovolj žensk, ki se razumejo na pisanje in ki se lahko kosajo z marsikaterim.

Tudi od naše podružnice vidimo včasih kak dopis, vendar ne tako pogostoma, kakor bi bilo želeti. Marsikatera se brani vzeti pero v roke, češ, da nima sposobnosti, vendar kadar se pa enkrat pripravi k pisanju, pa zna zložiti tako lep dopis, da ga je veselje čitati. Torej le oglašajte se bolj pogostoma!

Nesreča, ki me je zadela pred dvema mesecema, ko sem po nesrečnem naključju padla v klet, ter se tako poškodovala, da sem bila več tednov privedana na posteljo, me je prepričala, koliko prijateljic imam, zlasti pri naši podružnici št. 28, SŽZ. Neprestano so me obiskovale v času moje bolezni in mi na vse načine poskušale streči. Na septembarski seji so sklenile, da me bodo skupno posetile in res so me prijetno iznenadile, ko so me isti večer obiskale, 23 po številu. V kratkočasnem razgovoru

sem isti večer pozabila na bolečine in ta obisk mi bo ostal za vedno v spominu.

Kaj je vredno prijateljstvo, večlovek komaj takrat, kadar ga bolezen ali nesreča poveže na posteljo. Kako dolgi bi mi bili dnevi in večeri, ko ne bi imela toliko prijateljic, ki so me dnevno obiskovale in mi krajšale čas ter poskušale mi postreči v vseh ozirih. To prijateljstvo me je globoko ganilo in dolžnost me veže, da se na tem mestu iskreno zahvalim vsem, ki so me obiskovale, posebno pa seveda mojim sestram, članicam naše podružnice SŽZ. Bodite zagotovljene, da ne bom nikdar pozabila vašega prijateljstva, in da si ga bom poskušala, kakor do sedaj, tudi v naprej obdržati. Hvala vam toraj še enkrat vsem!

Mary Srebernak.

Št. 38, Chisholm, Minn. — Ker mi je bilo mogoče poročati v zadnji številki Zarje zaradi moje odsotnosti, zato prosim urednico, da priobči te vrstice v to številko.

Nahajala sem se v Milwaukee in Sheboyganu, Wis. Obiskala sem več prijateljic, še ko so živele na Chisholm, Minn. Mrs. Joe Champa me je do vseh peljala, ker je tudi ona živila svoječasno na Chisholm. Hvala ti za vso potrežbo in trud!

Mrs. Kopač, pri kateri sem stanovala skoraj en teden, me je seznanila z več sestrami SŽZ. Seznanile smo se z Mrs. Zuzeck, Mrs. Pung, Mrs. Mogolich in več drugimi, katerih vseh imen si nisem zapomnila. Veselilo me je poslušati jih, kako navdušene so za SŽZ. in kako agilne za organizacijo. Le tako naprej, sestre, ker v slogi je moč! Najbolj pa me je žalostilo, ko so me sestre, povsod kamor sem prišla, vpraševale, kaj je z nami v Minnesoti. Odgovarjala sem jim, čemu vendar štejejo vso Minnesota, saj je enajst podružnic in če je ena odnehalna, to še ni vsa Minnesota, temveč jih še vedno skupaj drži v slogu in zadowljivstvu. Vzrok, da tako naglašajo vso Minnesota, je ta, ker je dala članica iz Eveletha dopis po časopisih pod naslovom: "Razdor SŽZ. v Minnesoti". Zajak ni zapisala "Razdor pri podružnici SŽZ. v Evelethu, Minn." Zato so bile v Minnesota vse podružnice prizadete. Toda vsaka naj pazno prečita Zarjo, pa bo takoj videla, koliko ima Minnesota članic. Resnično je, da smo malo prizadete, toda temu je kriva depresija, ki nas nikakor noče zapustiti. Upanje pa le imejmo, da za slabim vremenom pride spet lepo vreme, in tudi na našo podružnico bo posijalo sonce, kakor hitro se malo razmire izboljšajo.

Dne 24. julija nas je obiskala glavna predsednica Mrs. Marie Prisland. Odzvale smo se v obilnem številu, tako da je bila zborovalna dvorana skoraj premajhna. Mrs. Prisland se je pripeljala v spremstvu Mrs. Yurcich in Mrs. Roberts. Sprejeli smo jo z velikim veseljem, ker si štejemo v čast, da smo jo mogle članice osebno spoznati. Ona nam je vse pojasnila, pravila, poslovnicu kakor tudi o pogrebnih stroških. Bile smo vse popolnoma zadovoljne s poslo-

vanjem in točkami, sprejetimi na konvenciji. Jaz bi želela, da bi bil pri vseh podružnicah mir, kakor je pri nas in da bi vse članice držale skupaj, ker naše geslo se glasi: v slogi je moč! V par urah, ko se je tukaj nahajala, je obiskala tudi par bolnih članic, ki se ji prav lepo zahvaljujejo za obisk in za lepo tolažbo. Ko se je podala od nas, je izrazila nado, da se bomo zopet skupaj sešle, kar prav iskreno vse želimo. Drage sestre, povedati vam moram tudi, da je Mrs. Prisland pustila zlato zaponko z znakom SŽZ. Ona članica, ki bo do glavne seje dobila največ članic, je bo deležna. Prinesla jo bom na sejo, da jo bo lahko vsaka videla. Zato, članice, na agitacijo!

Ker se je dopis precej zavlekel, moram končati, bom pa še drugič kaj poročala.

Pozdravljam vse članice SŽZ!

Mary Smoltz, predsednica.

Št. 41, Collinwood, O. — Naša redna seja je bila precej dobro obiskana, še bolj bi pa bila lahko, če bi se članice bolj zanimale za seje; ako nas je več, se lahko več boljšega ukrene v korist podružnice.

Naša dekleta so na zadnji seji ustanovila šivalni klub; kako se bo stvar razvila, bodo pa poročale na novembarski seji. Zato prosim vse članice, da prideite na sejo in je tudi sklep septemberske seje, da priredimo dne 12. novembra domačo zabavo v korist blagajne. Zabava se vrši v Turkovi dvorani; začetek ob sedmih zvečer. Ker je ravno Martinova nedelja, bomo krstili "tanovga". Za vse bo dobro preskrbljeno, tako tudi za plesažljene. Vstopnina bo samo 25 centov za osebo. Prosim vse članice, da se udeleže, in tudi može priljepi s sabo.

Prav vlijedno vabim vse. S pozdravom na vse članice!

Mary Lusin.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Članicam naše podružnice, katere niste bile na zadnji seji, naznanjam, da smo ustanovile Šivalni klub. Prvi sestanek bomo imeli dne 18. oktobra pri naši zapisnikarici Mrs. M. Bevz, 2122 So. Allis St. Članice, prideite v velikem številu, bomo videle, katera bolj izborna šivilja. Začetek ob 12:30 popoldne.

Pozdrav!

Tajnica.

Št. 47, Cleveland, Ohio. — Na zadnji seji smo se pecej pomenile ter upam, da ste še vse zadovoljne domov. Zapisnikarica nam je prinesla pokazat svoje ročno delo, posteljno pregrinjalo, in ročno vezane zavesne "firnikę". Vse bi si najraje kar obdržale, ker je bilo res lepo. Skozi to pa smo se toliko opogumile, da smo ustanovile Šivalni klub ter bomo skupaj napravile posteljno pregrinjalo, katero bo potem last podružnice.

Izvoljeni sta bili sestra Mavšar (zapisnikarica) in sestra Miklich kot voditeljici tega, kluba, ker sta obedve zelo izvezbani v ročnem delu. Na seji se nas je že precej priglasilo, katero pa še veseli biti pri tem klubu, je prošena, da pride gotovo 8. novembra ob 7. uri zvečer k sestri Mausar na 9411 Birchwood Ave., Garfield Hgts. Tiste pa, katere ste se na seji priglasile, tudi ne pozabite priti na ta sestanek.

Katera bo izmed devetih tekmovalk najpopularnejša članica pri podružnici? Tista, katera bo prodala največ tikcov, ker so sami po 5c; mislim, da jih ne bo težko prodajat. V prodaji jih imajo: sestre Mausar, Židanič, Hrovat, Železnik, Cergol, Škrli, Pugel, Kočevar in Prevanja. Ostale pa jima pojdimo na roko ter napravimo po svoji moći; tri pa bodo le srečne ali srečni, ter se smejni lepim stvarem.

Kot mi je prišlo na uho, se 28. oktobra poroči naša članica Mary Kastec; ime ženina mi ni znano. Toliko vem, da je fejst fant iz domače fare. Naša podružnica jima izraža čestitke ter jima želi obilo sreče in blagoslova v zakonskem življenju.

Nekatere misijo, da so naše ta mlade punce čez poletje zaspale s svojimi klubom, pa ni tako. So vedno prav živahne pri svojem delu, da so njih matere lahko vesele, ko vidijo, kako so pridne; vsak teden pridejo skupaj ter vezejo ročno delo, včasih pa se tudi med seboj malo pozabavajo. Dne 28. oktobra bodo imeli Halloween Party; povabilo so tudi nas starejše članice. Gotovo, da gremo, ker vemo, da se bomo enkrat zopet dobro zabavale med njimi.

Sestra Brožič se je oglašila s pismom z Reke, kjer se prav dobro počuti. No, vsaj ji privoščimo! Na seji jo pa le pogrešamo, ker nam je vedno kako šegavega povedala; ko se bo vrnila, nam bo pa še več.

Upam, da 7. novembra ne bo ostala nobena članica doma. Katera je držav-

ljanka, naj se zaveda svoje dolžnosti ter gre na volišče in odda svoj glas za župana Ray T. Milerja. Ako ni mogel vseh svojih oblub v prošlem letu izpopolniti, se zavedajte, da je imel v velikih oziroma vezane roke; rajši recimo, da nam je dobro gospodaril, ko je prišel k prazni in "izpufani" mestni blagajni.

Bodoča seja se vrši 11. novembra. Pridite, ke takrat se bo že dobro k "fornezu" pritisniti in se bo prav lahko zopet kaj dobrega ukrenilo. Čim več nas je, temveč dobre ideje.

Da ste mi zdrave, Vaša tajnica
Helen Tomažič.

Št. 48, Buhl, Minn. — Naznanjam vam, da nam je umrla naša sestra Frances Bambich 6. oktobra. Za njo žalujemo vse, ker ona je bila povsod priljubljena. Smrt nič ne izbira, marveč kar kosi. Kupile smo ji lep venec, in tudi moliti smo hodiše za njo v hišo žalosti. Zapustila nas je, toda njen spomin bo za vedno ostal med nami. Počivaj v miru in večna luč Ti naj sveti!

Mary Bukovec, predsednica.

Št. 52, Kitzville, Minn. — Naznanjam članicam, da je bilo na seji dne 5. oktobra sklenjeno, da bomo imele redne društvene seje vsak prvi četrtek v mesecu, in sicer ob 7. uri zvečer v šolski dvorani.

Oktoberska seja je bila še precej povoljno obiskana; seveda smo na seji zmerom ene in iste. Prošene ste tudi ostale, da se udeležujete sej, da bomi skupno delale v korist naše podružnice in cele Slovenske ženske zveze.

Sesterski pozdrav!

Mary Bartol, tajnica.

Št. 55, Cirard, Ohio. — Naše članice so vse zelo zadovoljne s Zarjo, kar nam tudi pomaga, da lepo napredujemo. Na zadnji seji, katere imamo v Slovenskem Domu v vsak drugi torek v mesecu, smo sklenile, da priredimo card party 22. novembra, in sicer v Domu. Sestra Amelia Robsel je bila imenovana za predsednico pripravljalnjega odbora. Delili bomo dobitke, in tudi prigrizek. Vabimo vse sestre, kako tudi od sosednjih podružnic, da se udeležite. Upam, da bo še katera druga izmed naših članic kaj dopisovala v Zarjo, o nas in našem napredku.

Najlepše pozdrave vsem skupaj!

Matilda Cigolle, tajnica.

Podružnice ki žalujejo izgubo svojih sester v mesecu septembru.

PODRUŽNICA ŠT. 1, Sheboygan, Wis.

Mrs. Anna Sebanz, 1701 Garden St., rojena 17. aprila, 1892; pristopila v Zvezo 7. januarja 1930; umrla 2. septembra 1933.

PODRUŽNICA ŠT. 10, Cleveland, O.

Mrs. Angela Prijatelj, 722 E. 163 St., rojena 18. maja 1894; pristopila v Zvezo 6. marca 1929; umrla 7. septembra 1933.

PODRUŽNICA ŠT. 20, Joliet, Ill.

Mrs. Mary Muren, 208 Raub St., rojena 7. aprila 1900; pristopila v Zvezo 18. novembra 1928; umrla 25. septembra 1933.

PODRUŽNICA ŠT. 21, West Park, O.

Mrs. Mary Hočevar, 11921 Carrington Ave., rojena 21. januarja 1890; pristopila v Zvezo 13. marca 1930; umrla 14. septembra 1933.

Zahvale.

Poročati moram, kako so članice naše podružnice navihane, ker so me tako presenetile za moj god. Po seji dne 8. oktobra je naša predsednica velela, naj kar posedimo, ker bomo imele malo lunča, ker je baš god naše zapisnikarice. Jaz seveda nisem vedela, da misli predsednica mene, ker sem bila tako presečena, da sem pozabila, da sem sama zapisnikarica. Mize so bile obložene z najboljšimi jedili in tudi ječmenovca ni manjkalo. Dolžnost me veže, da se najlepše zahvalim vsem, ki ste preskrbele lunč in kapljico ter za lepo darilo, katero ste mi poklonile. Ker ne vem vseh imen, katere ste darovale, ne morem imenovati vseh po imenu, zato oprostite. Slišala sem, da je sestra Mrs H. Zunter spravila to idejo na dan. Lepa hvala, Helen, si me lepo presenetila. Party se je udeležila tudi Mrs. H. Presečnik od podružnice št. 12. Lepa hvala za darilo! Ne smem pozabiti tudi našega muzikanta, Mr. Antona Riffela st., ker nam je zaigral nekaj poskočnih, da smo se še nazadnje zavrtle. Lepa hvala Mr. in Mrs. Tominšek za prostor!

Torej še enkrat prisrčna hvala vsem! Vsem in vsaki posebej in upam, da vas bom lahko otudi jaz kdaj presenetila.

Pozdrav vsem članicam SŽZ!

Marie Bevz, zapisnikarica.

* * *

Dne 7. oktobra so me presenetile članice podružnice št. 12. To sta sprožili Mrs. Zuzeck in Mrs. Medle, ki sta tako presenetili mene in mojega soproga. Mrs. Zuzeck pride in pravi, če bi spekla potico, češ, da pričakuje priatelje iz So Chicage. Jaz sem ji seveda verjela, potem pa je rekla, naj ji prinesem tisto potico. Ko pridem k Mrs. Zuzeck v kuhinjo, slečem plašč, potem pa mi Mrs. Zuzeck reče, naj nesem potico v jedilno. Ko pridem v jedilnico, se pa naenkrat posveti, in jaz sem se tako ustrašila, da

mi je vsa kri zastala, ko zagledam samo obraze naših članic. Potem sem takoj vedela, da to niso ljudje iz Chicaga, marveč samo moje priateljice. Te so mizo obložile z najboljšimi poticami in krofi, in seveda tudi razne mesnine in klobas ni manjkalo in bilo je tudi mnogo rož.

To je bila Surprise party k najini dvajsetletnici, in je ne bom nikoli pozabil. Bog naj vam vsem povrne in midva bova tudi, kolikor bo v najini moči; pozabljeni pa ne boste nikoli.

Zahvaliti se morava Mr. in Mrs. Suban za tako lep šopek, Mrs. Zuzeck, Mrs. Medle, Mrs. Pazzota, Mrs. Primožič, Mrs. Erlak se zahvalim za golobčke, ki so bili tako lepi, in članicam, ki ste mire dale tako lepa darila: Mrs. Punk, Mrs. Levar, Mrs. Golob, Mrs. Somrak, Mrs. Windishman in Mrs. Pogorelc. Posebno se moram zahvaliti Mrs. Mogolič, ker nama je spekla tako lep "wedding cake" in še ženina in nevesto je gor dala. Bil je tako lep in visok in tako lepo napravljen, da bi priporočala Mrs. Magolič, da kadar se bo katera omožila, naj to pri njej naroci. Vidimo, da so Slovenke sposobne napraviti vse. Torej lepa hvala, Mrs. Magolič! Pohana piščeta pa nam je prinesla predsednica Mrs. Windishman. Hvala lepa. Mrs. Jamnik je prinesla krofe, za druge pa ne vem. O Mrs. Anzur sem izvedela, da je prinesla dobre klobase.. Mrs. Strucel hvala za "cherry cake". Prav rada bi videla, da bi vi dali svoj recept v naš Kuhinjski kotiček. In to velja vsem priateljicam, ki znajo napraviti tako izborne torte. Tudi Mrs. Vidmar prosim za recept.

Lepo se vam zahvalim za vse, posebno pa se moram zahvaliti našim priateljem, ki so nama podarili radio in svečilko in se vsem prav lepo zahvalim. Torej še enkrat, hvala lepa vsem! (Imen radi pomanjkanja prostora ne moremo naštaviti. Ured.)

Zahvaliti se moram tudi naši članici Ms. Krevs, ker je njen sin Martin tako lepo igral. Posebna hvala gre Mrs. Zuzeck in Mrs. Medle, ker sta tako delali in se potrudili.

Še enkrat vsem: Hvala lepa!

Frank in Mary Kopac.

* * *

Prav na pretkan način smo presenetili sosedje, Mr. in Mrs. Turk. Že več kot dva meseca smo stikale glave skupaj ter se smejale, ker smo vedele nekaj, česar dočična dva nista vedela. Njih hčerke in sinovi se jima hoteli napraviti nekaj veselja, zato so povabili vse sorodnike in priatelje, da ž njimi počastijo in proslavijo 29-letnico njiju poroke.

Mrs. Turk je članica naše Zvezе in zato, mislim, da moram nekoliko opisati ta veseli dogodek. Udeležili so se sorodniki in priatelji tudi iz Girard, Ohio, in iz Cleveland, ker oni imajo mnogo sorodnikov. Mnogo jih je bilo navzočih z Vrhničke in iz Sabačev. Navzoč je bil tudi Mr. A. Grdina, ki je v lepih besedah povedal, da je zares lepo, ko otroci preskrbijo zabavo staršem ter da jim s tem pokažejo, da se zavedajo, da so starši mnogo zanje pretrpeli in mladost in zdravje zanje žrtvovali. Omenil je tudi, da bo vse povrnjeno takim otrokom, pa ne samo njim, ampak tudi njih otrokom. Za njegove lepe besede smo mu vsi veselo pliskali.

Mr. in Mrs. Turk sta bila vesela, ko sta videla toliko priateljev okoli sebe. Navzoč je bil tudi godec, ki je igral veseli poskočnici za plesažljne. Pa tudi na petje nismo pozabili, saj veste, da kjer so Slovenci, tam je tudi petje.

Naj mi bo dovoljeno na tem mestu čestitati Mr. in Mrs. Turk in želim, da bi jima še ob njih zlati poroki čestitali in lepe slovenske pesmi preevali.

Marion Penko.

NOVE ČLANICE V MESECU SEPTEMBRU 1933

Podr.: Ime članice:

10	Agnes Novince
17	Barbara Evans
20	Helen Malesich
24	Barbara Mathews Mary Savnik Marie B. Washkowiak
25	Mary Derin Mary Vintar

Ime agitatorice:

Mary Bolko	31	Anna Tanko
Antonia Klanzar	41	Rose Mohar
Catherine Malesich		Agnes Bergoch
Mary Grgovič	50	Louise Pakiz
"		Anna Gole
"		Angela Marsich
Margaret Vintar		Josephine Tercek
"	56	Mary Buchar (Miss)

Podr.: Ime članice:

Frances Tanko
Frances Leskovec
Margaret Poznich
"
Helen Glavich
Mary Marsich
Caroline Schmuck
Mrs. Jennie Buchar

VSEGА SKUPAJ 16 NOVIH V SEPTEMBRU.

Trije rodovi

Spisal Engelbert Gangl
(Dalje)

Nadina je posedala pod smrekami. Z grma si je odlo-mila šibo. Sedela je, in tako čudno ji je bilo. S šibo je črtala po pesku. Ali je bolna? Ali je trudna? Ali je lač-na? Ali je žejava? Nič! Spomnila se je pravljice, ki govorí o kraljični, kako je zaspala in kako se je cvetično grmičevje razraslo in sklenilo okolo nje, da ni mogel nihče v njeno bližino. Vseokrog je spalo, zakaj je tudi ona, kraljična! In potem je prišel junak, lep mlad vitez. Razklenil je s pogumnimi rokami trnje, ki se je razpredlo vse naokrog, stopil do speče deklice in se nagnil k nji in jo poljubil. In tedaj se je zdramila, in vse, kar je spalo, se je zbudilo iz dolgega sna, in življenje, novo in mnogo lepše, je zavalovilo povsod, in kraljevič je prikel kraljično za roko in jo vzpel za ženo. Ko bi zaspala tudi ona. Ko bi se strnilo vse grmovje, posipano s cvetjem, in bi napravilo okolo nje visoko, neprestopno ograjo. In potem bi prišel on, v sivozeleni opravi, z zelenimi naštki. Nagnil bi se k nji in jo poljubil. In prikel bi jo za roko in jo vzpel za ženo.

Zašumel je peselek pod nogami. Nadina je pogledala. Prihajala je mati. Vstala je in ji šla naproti.

A mati jo je videla, kako je sedela Nadina s sklonjeno glavo.

"Povej mi vendor, kaj je s teboj?"

"Razmišljala sem o oni pravljici, ko je kraljična zaspala in ko je zaspalo vse življenje okolo nje!" je rekla Nadina.

"Tako, tako!" je odgovorila mati.

Zakleta kraljična — a kje je kraljevič?

Materin glas je bil tak, da se ga je Nadina ustrašila. Bil je vprašajoč in očitajoč obenem, kakor bi ne bilo jasno in lepo, kar ji je povedala.

"Glava me boli!" je tedaj rekla Nadina. A glava je nibolela; rekla je samo zato, da je šla lahko stran, v svojo sobo. Bilo je prvič, da se je zbalala materine bližine.

Mati je šla po stezi naprej, tja do smrek, in je sedla na hčerino mesto.

"O zakletih kraličnah sanja!" je rekla polglasno. "V deklinem srcu se je nekaj zbudilo."

Gospa Jelka je pogledala na tla in je videla kroge, ki jih je črtala v peselek.

In hipoma je vstala in zopet sedla. Pripognila se je bliže k tlon in si pomela oči, da bi videla jasneje.

Res! V pesku je stalo zapisano: "Dominik".

Črke so bile velike. Globoko so bile začrtane v tla.

Vse je bilo jasno. Gospa je umela Nadino.

In šla je v grad. Ali naj pokliče moža? Ali naj zataj, kar je zvedela? Lilijsa je vzrasla na gajski gredi, bela, polna čiste nedolžnosti. Lepi zeleni listi so pognali iz tal, cvet se je razvijal. Kakor prvi sneg je bil bel, nobenega madeža ni bilo na njem. Ali naj zamori slana cvet, preden se razvije in razcvete? Ali naj se mu zaje črv v korenino, da usahne v zgodnjini mladost? Grob bi ostal tam, kjer stoji mlado, toliko obetajoče življenje.

In šla je gospa in poklicala moža.

"Pojdi, da viđiš Nadinino bolečino," mu je rekla.

Zavinščak je vstal in šel za ženo.

Prišla sta do smrek, in Jelka je pokazala na črke, globo-ko zarisané v peselek.

"Dominik," je bral Zavinščak.

Roke je naslonil v boke in bral je še enkrat.

Ni verjel lastnim očem, a vendor je stalo zapisano v pesku: "Dominik".

"Ta predrnost, ta sramota!" je zaklical.

Ozrl se je okrog kakor bi nekoga iskal. Mahal je po zraku z rokami. Rad bi nekaj povedal, kaj takega morda, da bi z eno besedo izrazil vse, kar mu je čutila užaljena duša. A take besede ni bilo nikjer.

Žena ga je umela, ker je videla njegovo razburjenost. Prijela ga je za roko in mu rekla mirno: "V prvem hipu ne storil ničesar, ker bi bilo vse prenagljeno. Počakaj, da se umiriš."

"Sramota, predrnost!" je vpil. "Nadina, hči moja, oficirjevo dete! In pa oskrbnik, navaden človek, prav zaprav hlapec! Oskrunjeno je moje ime, blato je padlo na mojo oficirsko čast. Nadina, Nadina!" je klical in vihral po vrtu.

Nadina je sedela v sobi in je čula očetov glas. Bil je jezen, nikoli je ni klical tako. Deklica se ni zavedala ničesar, kar bi bilo takoj, da bi moglo zbuditi očetovo jezo. Sanje so prišle, nič drugega ni bilo. Tresla se je na vsem telesu, i noči so se ji zalile s solzami. Kaj se je zgodilo? Kaj je storila, da jo kliče oče z jeznim glasom?

Začula je korake na hodniku. Trdi so bili in prihajali so bliže in bliže.

Deklica je trepetala, roke je sklenila k molitvi: "Sveta Marija... mati božja... milosti polna..."

Vrata so se odprla. Nadina se je ozrla in je zagledala na pragu očeta. Bled je bil v lice, gledal jo je jezno.

"Nadina!" jo je zaklical in je stopil v sobo. "Ali veš, da sem oficir in da si moja hči? Ali veš?"

Nič ni mogla govoriti. Vsa se je tresla.

"Saj nisem nič storila," je končno izpregovorila, "nič ne vem, kaj se je zgodilo."

Njen glas je bil odkritosčen.

"Pojdi sem! K meni pojdi!" je ukazal oče.

Nadina je vstala in skočila k očetu. Naslonila se mu je na prsi in se razjokala na njih. Omehčalo se je očetu srce. Videl je hčerino nedolžnost. Gladil jo je po lepih laseh. Pomirjal se je vihar v njegovem in njenem srcu.

Sanje pridejo in izginejo. Človek misli, kaj pomenijo. Ugiblje, preudarja. To je vse, kar mu ostalo od sanj...

Oskrbnik je moral še tisti dan stran.

IV.

Bližala se je doba vojaških vaj. Zavinščak je zvedel iz časopisov, da se bodo zgrinjali vojaki k letosnjim manevrom tja doli v Slavoniji. Poklicani so bili pod orožje voji z vseh strani. Zavirali so praporji; pod njimi so se zbirale pisane cete. Prhalji so konji in natezali jermenje. Vse cete so bile polne vojaštva. Zembla se je tresla od udarcev konjskih kopit. Veselo vojaško življenje je zavalovilo preko širokih planjav. Kri je gorela po žilah. Hrum in šum se je razlegel tja gor do visokega neba.

Tako je sanjal Zavinščak, premišljujoč nekdanje dni, želec si jih nazaj.

Zajahal bi konja in bi se zagnal z njim v vrtinec pestrega vojaškega življenja. A kaj hoče siromak. Nikamor ni mogel z doma. Trgal ga je po nogah, da jih je komaj prestavljal.

A nekaj ga je tolažilo. Obetalo se mu je, da bo vsaj nekoliko deležen tega vabiljivega vrveža. V načrtu, ki so ga prijavile novine o velikih manevrih, je stalo tudi določilo, da se mora en eskadron dragoncev vrniti v svojo garnizijo skozi Metliko.

To je bil svetel žarek v neutrešljivost njegovih želja. Mazal in drgnil si je Zavinščak razboljene ude z hudim žganjem, si jih zaviral v tople rjuhe in jih paril v vodnem hlapu, da bi vsaj toliko prežene bolezen, da mu bo mogoče zahajati konja in dostojno sprejeti in pogostiti vojake, ki pojdejo ob povratku skozi Metliko.

Nestrpno je čakal napovedanega dne. En dan prej je že prijezdil v mesto poročnik z nekoliko vojaki, ki so imeli nalogo, da preskrbe oficirjem in moštvu stanovanja in konjem hleva za en dan in eno noč, ko bodo počivali. V gradu je odbral Zavinščak stanovanje za polkovnika, njegovega po-bočnika in še za tri druge višje častnike. Nadalje je dal vojakom na razpolago vso pristavo s hlevom vred.

Drugi dan zjutraj je bil Zavinščak prvi na nogah. K sreči ni čutil nobenih bolečin. Zato je bil vesel kakor že dolgo, dolgo ne. Razburjeno je hodil po gradu, po dvorišču, po hlevu. Tudi njegov konj mora biti očejen in opravljen, da bo že na živali poznati, da ji je oficir gospodar. Zavinščak je namreč sklenil, da pojezdi s hčerko do mostu, kjer pozdravi in sprejme dragonce. Oblekel je najlepšo unifor-

mo. Vse se je svetilo na njem. Ogledoval se je pred zrcatom in si vihal brke. Zadovoljno se je smejal.

"E, Frice! Še si stari ritmojster!"

Tudi po mestu je bilo vse živo. Bogye, koliko je že od tedaj minilo let, odkar so tod skozi zadnjič marširali vojaki. Samo najstarejši ljudje pomnijo tistega dne. A danes pridejo konjeniki! Ljudje so praznovali; dolge vrste radovednežev so se pomikale proti mostu. Vsak je hotel videti, kako bodo prijezdili dragonci v domače mesto. Mestni zastop je kupil dva velika soda vina, ki ga bo popoldne točil vojakom, ubogim izmučencem, da bodo pomnili belokranjsko gostoljubnost.

V grajski kuhinji je bilo od ranega jutra vse polno dela. Zavinščak je sklenil, da povabi danes k obedu ves častniški zbor. Hlapci so polnili steklenice z najboljšim vinom.

Bilo je določeno, da pridejo vojaki zjutraj ob deveti uri. Zavinščak in Nadina sta zajahala že ob osmih in odjezdila po cesti proti mostu. Zavinščak je sedal na konju pokonci in ponosno je gledal okrog. Nadina je bila razvjeta že od očetovega veselja. Lepo so ji žarelata lica. Spotoma je zavil Zavinščak na pristavo in še enkrat pregledal, ali je vse očiščeno in pripravljeno za ljube, najdražje goste.

Po cesti je bilo vse polno ljudi. Pozdravljeni so grajskega gospoda in njegovo hčer. Dostojanstveno je odzdravljal Zavinščak. Tako majhni so bili ti preprosti ljudje v navadnih, civilnih oblekah. Na njem pa se je svetilo, vse je bilo praznično.

Tam daleč na cesti se je valil oblak prahu. Pomikal se je bliže, kakor da ga podi vihar. Začulo se je peketanje konjskih kopit. Prijahalo je bliže in vedno je bilo glasneje. Že je bilo razločiti konje in vojake na njih. Zabobneno je na mostu, glasno so odmevali udarci. Že so se razločili obrazi, spoznavale poteze na lichenih. Prvi je zopet stopil na kopna tla polkovnikov konj, poleg injega je jezdil nadporočnik-pobočnik.

V Zavinščaku je trepetalo srce: tako je nekoč jahal tudi on poleg svojega polkovnika.

Zavinščak je pozdravil in predstavil svojo hčerko. Takoj je povabil polkovnika in vse druge častnike k sebi na obed.

Pobočnik je prijezdil k Nadini in se vso pot ljubezni razgovarjal z njo. Zavinščak se je zatopil v razgovor s polkovnikom.

Cesta se je spenjala v raho brežino in se onkraj zopet spuščala v dolino. Tamkaj, kjer se je začela nižati, se je izpodtaknil pobočnikov konj in je padel z jezdecem vred na tla. Nadporočnika je zajezilo. Konj mu je ležal na desni nogi, z levo ga je častnik izpodbodel, da je bila žival hipom zopet na nogah.

"Ali se vam je kaj zgodilo?" ga je v skrbeh vprašala Nadina.

"Ah, kaj! Žival je trudna in nerodna! Nič se ni zgodilo!" je reklo ta.

Nobene bolečine ni čutil; ko je padel s konjem vred, ga je malo zbodlo v nogi, a zdaj je zopet dobro.

Prijahali so v mesto, in vojaki so se razšli, koder so jim bila odkazana stanovanja.

Polkovnik in nadporočnik sta odjezdila z Zavinščakom in z Nadino v grad. Stopili so s konj. A ko je stopil nadporočnik na tla, mu je odpovedala desna noga. Polkovnik in Zavinščak sta ga prijela vsak po eno pazduhu in ga odvedla v sobo, ki mu jo je odločil gospodar. Brž so poklicali vojaškega zdravnika, ki je dognal, da si je nadporočnik pri padcu zlomil nogo. Naravnal mu jo je in ga pustil samega v sobi. Brž se je razvedlo med meščani in vojaki, kaj se je zgodilo z nadporočnikom Romanom Brankovičem. Meščani in tovariši so ga pomilovali, a vojaki so mu privoščili nezgodo. Nadporočnik je bil sirov in neusmiljen človek, mnogoteri vojak je že moral okusiti njegovo krutost.

Po mestu je bilo živahnogibanje. Po ulicah so hodili vojaki in častniki. Polkovniku je delal družbo Zavinščak. Opoldne so se zbrali v gradu k obedu vsi častniki, le nadporočnik Brankovič je zdehal in klel in se jezil sam v svoji sobi. Prinašali so mu jedila in pijače, a nič mu ni šlo v slast. Tačaj bi ustrelil konja, ko bi mogel od njega. V gradu se je razvila živahnogibanje, glasna zabava. Častniki so bili veseli in dovoljni.

Zavinščak se je ves pomladil. Bil je zgovoren in govoril, da so ga vseprek hvalili.

Zdravnik je dejal, da ne bo mogel Brankovič dva meseca stopiti na nogo. Najbolje bi bilo, da ostane toliko časa tu, ako mu ne odreče Zavinščak strehe in postrežbe. Tako je povedal zdravnik polkovniku in bolniku.

Polkovnik je prosil Zavinščaka, naj stori nadporočniku to uslugo, sicer bo moral prosiči županstvo, da preskrbi zanj prostor. Bilo bi sitno, ako bi ga morali prevažiti tja do garnizije. Nadporočnik je poslal k Zavinščaku svojega sluga s prošnjo, naj se potrdi do njega.

"Oprostite, gospod ritmojster, da moram zaradi žalostnega tega slučaja izkorisčati vašo gostoljubnost. To mi je skrajno neprijetno."

"Ali prosim vas, gospod nadpōročnik, to ni nikakšna gostoljubnost, to je le moja dolžnost, da pomagam svojemu tovarišu. Veseli me samo, da vam lahko dam na razpolago tole sobo z vso postrežbo in z oblubo, da se bom na vso moč prizadeval, da vas kmalu spravimo na noge. Naš mestni zdravnik tudi dobro ume lečiti take bolečine; jaz pa bom tudi s svoje strani storil vse, da ne boste preveč bridko čutili nesrečo in naše samote."

Kakor je raslo veselo živiljenje v gradu, tako se je tudi čimbolj razvijalo na trgu, kjer so se napajali vojaki z vinom, ki jim ga je podaril mestni zastop. Po trgu so odmevale vesele pesmi. Pozabljeni so bile težave, zdaj je prišlo uživanje. Meščani so prinašali vojakom kruh in prekajenega mesa, da je temljače tekla dobra pijača. Veselje je kipelo zunaj pod milim nebom tja do trde noči, dokler ni ob devetih zvečer zapela vojaška tromba in klicala vojake k počitku.

Kakor bi odrezal, je potihnil šum. Moštvo se je razgubilo in poleglo in pospallo. Po trgu os odmevali enakomerni korakli patrulje, ki je hodila po mestu pregledovat in pozvezovat, ako je vse v redu.

Drugi dan zgodaj zjutraj je bil napovedan odhod. Točno ob uri so stali vojaki pripravljeni na trgu. V spremstvu Zavinščakovem je prijezdil polkovnik. Oglasilo se je povelje, jezdeci so zasukali konje, in — hajdi! — naprej za ukazom!

Zavinščak je jezdil z odhajajočimi dragonci do Gorjančev.

Tam ga je polkovnik še enkrat zahvalil za prijaznost in gostoljubnost ter mu iznova pripomil nadporočnika Brankoviča.

Potem so se razšli: vojaki naprej, a Zavinščak nazaj.

Nadporočnik Brankovič se ni mogel pritoževati, da mu je dolg čas. Družbo mu je delal Zavinščak. Najprej mu je dejal, da se morata tikati, kakor je običajno med oficirji. Potem mu je pripovedoval in natančno opisoval vse svoje živiljenje tja od vstopa v vojaško šolo pa do današnjega dne. V družbi tovariša-oficirja je bil zgovoren in odkritosčen, da je Brankovič kmalu poznal vso njegovo preteklost in ves njegov sedanji položaj. Zvedel je tudi, da mu je najdražje bitje na svetu hčerka Nadina, ki je tako izobražena, plemenita po srcu in bogata po materi. Ce bi se poročila še za očetovih živih dni, bi se smela poročiti samo s častnikom. Z drugimi civilnimi ljudmi ni nič. Samo vojak je vreden takke žene.

Ako je bilo slabo vreme, je presedel Zavinščak v Brankovičevi sobi po ves dan. Obžaloval je, da je pustil vojaško službo. Zdaj bi že nosil zlat ovratnik, in veselo bi bilo njegovo živiljenje. Tako pa sameva tu v tem starem zidovju, in samo Nadina je, ki mu sladi živiljenje.

Nadina mu je bila v srcu, in zato mu je bilo njene ime vedno na jeziku.

"Izvrsten človek to! Krasen oficir, vojak z dušo in s telesom ta Roman Brankovič!" je govoril Zavinščak ženi. "To bi bilo nekaj za našo Nadino, ne pa tisti hlapec, tisti nesramni predrznež Dominik! Kar kri mi zavre, kadar se spominam nanj."

"Vidiš, kako govorиш brez premisleka," mu je odgovorila žena. "Kako moreš reči, da bi bil Brankovič za Nadino, ko ga nič ne poznaš? Tako kratko časa je tu; kako moreš spoznati popolnoma tujega človeka? In kar hčer mu ponujaš, edino, ki jo imaš. To je neprevidno, ako ni lahkomiseln!"

"Človeka ni treba dolgo spoznavati. Izgovori ti besedo, te pogleda v oči, napravi kretnjo — in že ti stoji njegova duša na dlani. In tako sem spoznal Brankoviča. Sploh pa — kako moreš biti oficir slab človek? Taka misel je nepre-

mišljena, ako ni predrzna!"

"O tem se je seveda zaman prerekati s tabo. Oficir tu — oficir tam, drugi ljudje sploh niso ljudje. Poznam to. Ali toliko si bil morda vendarle previden, da nisi nadporočniku — kako bi dejala? — napravljal kake ponudbe? Kaj bi si potem mislil o nas! Da ponujamo Nadino!"

"Tega nisem storil, ker vem, kaj je dostojo in kaj ne. Rekel sem mu samo — in razgovor je tako nanesel — da jo imam rad, da je izobražena in plemenita po srcu. Če bi hotel biti odkritosčen, bi mu moral priznati, da je to, kar je plemenito v nji, še več nego plemenito. Ali ji je treba tekati za vsakim beračem, vsakemu raztrganemu paglavcu dajati kruha in imeti z vsemi ljudmi usmiljenje? Ako боли Meto zob, se joka Nadina namesto nje. Ali ni to že več nego usmiljenje? A tega mu nisem povedal, ker vem, kaj se sme in kaj ne. Zato sem oficir."

"Plemenitosti ni nikoli preveč," je rekla Jelka, "resno in samostojno življenje napravi mero tudi v radodarnosti. A radodarnost ni zapravljivost. Zapravila človek sam zase, a

radodaren je za druge. To je velik razloček. Morda veš sam kaj o tem?"

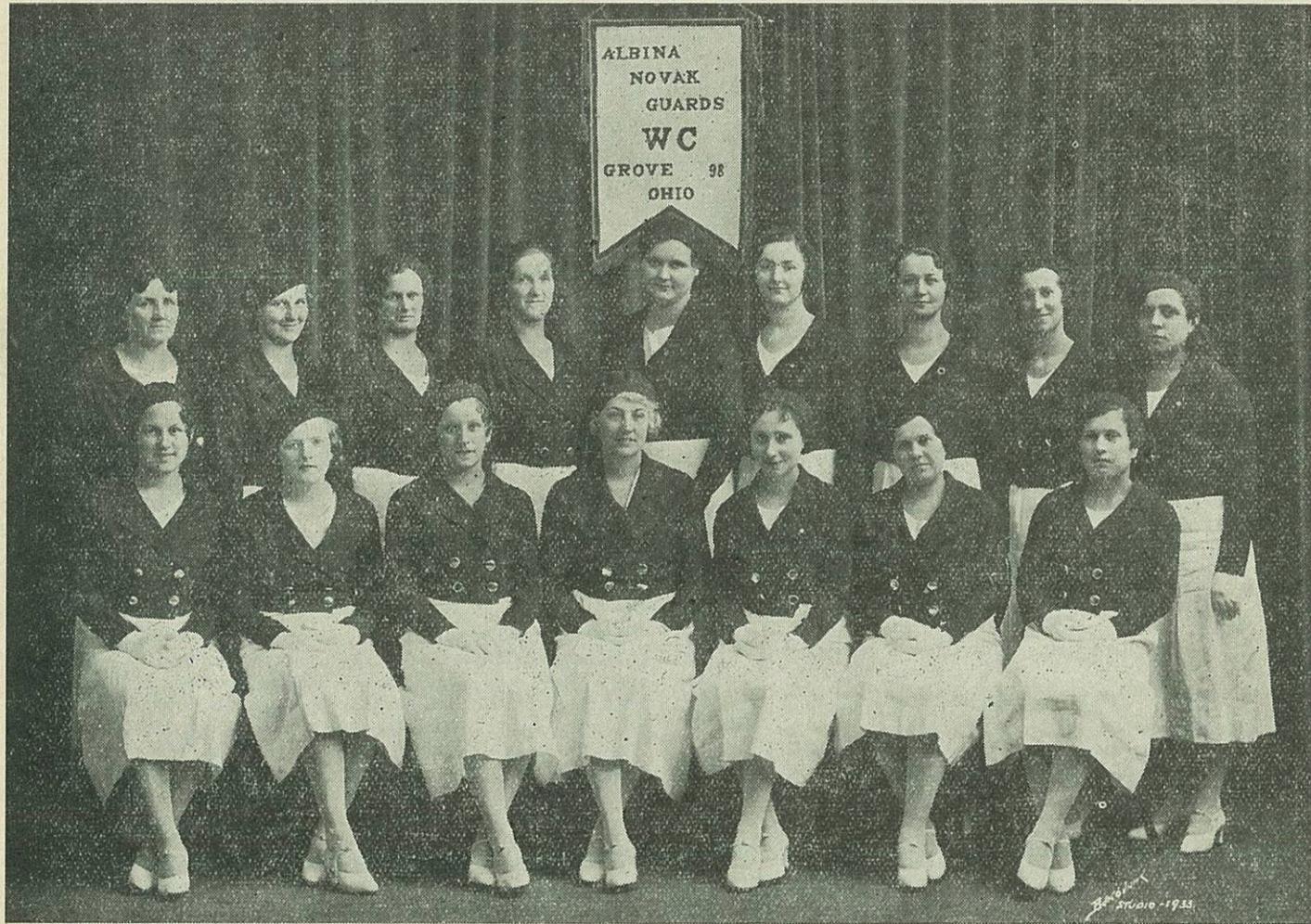
"Ali mi ne očitaš?" jo je vprašal mož.

"Ne! Kjer ne pomaga lepa beseda, tam ne pomaga niti očitanje. Samo to sem hotela še reči, da ne bomo sklepali nobene zveze, dokler ne vprašamo Nadine, kaj poreče k temu njeno srce. Kamor se bo nagnilo to, tam pojde z njo moj blagoslov. Življenje poleg oficirja, ki ni po ženinem srcu, je ravnotako nesrečno, kakor življenje poleg vsakega drugega človeka, ki ga združi z dekletom sila, a ne lastna volja. V tem nimate častniki pred drugimi ljudmi nobene prednosti, to mi smeš verjeti!"

"A eno je gotovo," je dejal Zavinččak s poudarkom, "to namreč, da mi ne vzame Nadina nikogar, ako ne mara oficirja. To je moj trden in neomajen sklep!"

"Zdaj so ti zmešali glavo ti vojaki, zato je zaman misliti, da bi bila s tabo mogoča resna in pametna beseda. Sicer pa imam govoriti tudi jaz, zakaj Nadina je prav tako moj kakor tvoj otrok!"

(Dalje prihodnjič.)

Albina Novak Guards, Cleveland, Ohio.

To so dekleta takozvane "Novak Guards" od St. Clair Grove št. 98 W. C., ki so dobine prvo priznanje izmed šestih enakih teamov pri zadnji tekmi.

Sedeče od leve na desno: Mary Delgadio, Frances Rode, Jane Andolek, Marie Hecker, Josephine Seelye, Josephine Bencin, Mitzi Bencin.

Stoječe od leve na desno: Mary Blatnik, Juliet Koren, Anna Ilc, kapetan Sophie Posch, Josephine Zakrajsek, Madeline Zupančič, Stephanija Mesojedec, Josephine Koss, Ann Schmitz.

V septemberski izdaji je bila priobčena slika prvega "teamu" S.Ž.Z. Danes vam prinašamo sliko zopet druge enake skupine. Mogoče se uresniči naša želja da sčasoma bodo vse podružnice za interesirane, da si ustanovijo svoje enake skupine. Slovenska ženska zveza častita tem dekletom!

Birthday Greetings to MISS MARY ZORE, supreme officers of educational Committee, Sheboygan, Wis., who celebrates her birthday on Nov. 7.

May one more ray of sunshine
Shine down on you today
And warm the joy within
And make Your heart glad and gay:
May one more glorious flower,
Though a bud full-blown,
Make this the happiest Birthday.

A wish from all the members of SLU.

GIVE THANKS

For all that God, in mercy, sends;
For health and children, home and friends;
For comfort in the time of need,
For every kindly word and deed,
For happy thoughts and holy talk,
For guidance in our daily walk—
For everything give thanks!

"One smile of welcome is more to us NOW than a beautiful sermon at our funeral.

One kind word, one friendly hand clasp is more to us NOW than a column in our daily paper after we have passed away."

Activities of Our Branches

Branch No. 17, West Allies, Wis. — The first meeting of our Sewing Club, which was held at Mrs. Schlosar's home on Thursday, Oct. 5, was well attended. One of the members suggested making a bed spread using a pattern of thirty-two dolls, to be used as a raffle prize at one of our card parties or dances. Refreshments were served by Mrs. Schlosar after the meeting. Next meeting will be held at the same place on Thursday, Nov. 2.

The group making carnations will meet Oct. 28 at Mrs. Radovicevic's home.

The following brides are members of our club: Mrs. Pavlasic (Mary Bachay), Mrs. Ribel (Josephine Schlosar), Mrs. Grahek (Molly Podlogar). We wish you good luck!

We are very glad to hear that Mrs. G. Pugel has recuperated from her long illness and is now at home again. Also that Mrs. R. Janezich and Mrs. T. Galatin have fully recovered. Mrs. Cerar and Miss J. Imperl are ill and we hope they can be with us again soon.

Our next meeting will be held on Sunday, November 12 at 2 P. M. in the church hall. Let's keep up our good attendance record.

Cecilia Imperl.

Branch No. 21, West Park, Ohio. — The attendance at our last meeting was much better than it has been for a long time. Let's keep it up. Be sure to attend the November meeting.

On Oct. 28th we are invited to the dance given by Brooklyn, Ohio lodge No. 53. They promise us a good time if we come, so let's put on our glad rags and attend.

In no time now Christmas will be here. We are already making preparations for our "Santa Claus Party". There will be gifts for everybody present. In connection with this program, a short play will be given.

Lillian Lunder.

THIS'N THAT ABOUT US
Branch No. 50, Cleveland, Ohio:

Action and more action! That seems to be the cry of the peppy young women in our club, and our head is in a whirl trying to keep track of all the things that are happening being planned. To begin with, our enthusiastic drill members have buckled down to work and regular practice has begun.

On September 17 we had a chili supper at Mrs. Tanko's home in honor of the club's second birthday. Mrs. Albina Novak, organizer of the Club, was guest of honor. During the course of the supper she was presented with a bouquet of tea roses by President Mary Marisch who thanked Mrs. Novak in behalf of the club, for her earnest endeavors and effort for the welfare of the club. Miss Mary Andersen provided the musical entertainment by playing a guitar. A powder puff boudoir cushion, donated by Mrs. Kure, was raffled off, with Jo Macek winning it. Late in the evening a mock wedding was held and everybody participating in it, as well as the

other guests had a perfectly hilarious time. The party finally broke up late in the evening, although everyone was reluctant to leave.

On Wednesday, October 11, following the regular monthly meeting, we held a Halloween party with cider and doughnuts served as refreshments and dancing and games played all evening.

In November after our regular meeting, a Thanksgiving party is being planned. Let's be able to count everyone of our members there. Plans for a dance are also in the air, but more about that later on.

Branch No. 50 wishes every member of the S.L.U. and their friends a very happy Thanksgiving.

Angela Hlabse.

Branch No. 54, Warren, Ohio. — I am rather later with my article but I assume it's never too late to show one's appreciation.

A shower was given in my honor August 19. I want to thank my sister Mayme Sporich for all she did and also all the members of the SLU. through whose co-operation the shower was made such a success. I received many useful and attractive gifts. The SLU. presented me with two beautiful pictures "Sacred Heart of Mary" and "Sacred Heart of Jesus". A gift which will always remind me of the donors. Again I thank each and everyone for their kindness.

Sincerely,

Matilda Zagler.

The Mystic Seven

On the seventh month Noah's ark touched the ground.

On the seventh day God ended His work.

In seven days a dove was sent. Abraham pleaded seven times for Sodom.

Jacob pursued a seven days journey to Laban.

A plenty of seven years, and a famine of seven years were foretold in Pharaoh's dream of seven fat and seven lean

beasts, and seven ears of full and seven ears of blasted corn.

On the seventh day of the seventh month the children of Israel began to fast seven days, and remained seven days in their tents.

Each seventh day the law was read to the people.

Solomon was seven years building the temple.

In the tabernacle there were seven lamps.

No man washed seven times in the river Jordan.

There are seven capital sins.

Our Savior spoke seven times from the cross and after His resurrection, He appeared seven times.

In the Apocalypse we read of seven churches, seven candles, seven stars, seven trumpets, seven plagues, seven virgin, seven angels and seven-headed monsters.

Mary Zore.

The Dignity of Cooking

Do you like to cook? Can you make a bowl of savory soup; a tasty stew, garnished with fluffy, golden dumplings? Can you convert drab spinach into a delicious ring filled with creamed chicken, or transform piece of stale cake and leftover fruits into a luscious dessert? Can you prepare an attractive tray for an ill person? If so, if you can cook, and enjoy cooking, please don't say, "no" just because you think someone might say, "how common!"

I'll tell you a secret. If you have a strong inclination towards cooking, it is an indication that you are artistic! Now what do you think of that? Look through the papers and magazines, and note the number of times great artists (be they musicians, writers, painters or

actors, male or female) favorite recipes are printed. Proud of it they are of this accomplishment. And an accomplishment it is. Do you know that many European governments award medals to such chefs who have distinguished themselves in cooking? Think of it, getting a medal for creating a new dish, perhaps, or improving an old one. And yet you'll find many women who consider cooking a necessary task for maid-servants or laborers' wives. Far be it from them to do something beneath their genteel stations! You'll find that those women who express this attitude are the climbers, the would-be prominent ones of society. It would surprise them not a little to know that many of the social leaders pride themselves on their excellent cooking, and often must

instruct their cooks how to prepare a certain dish, while in many instances they prepare it themselves.

Listening over the radio to an interview of a giddy jazz singer, I heard this: "Oh no, I dont know anything about cooking! In fact, my husband had to teach me how to fix his breakfast after we came back from our honeymoon." The statement was accompanied by giggles. On the other hand, Kay Francis, a truly great artist, whom the giddy, little jazz singer would do well to use as a model, gave an interviewer a recipe for stuffed, red cabbage, saying that she always prepared it herself for her husband. Red cabbage? How plebeian! If cooking red cabbage is plebeian, then art itself is plebeian!

Josephine C. Pluth.

Kuhinjski kotiček.

Urejuje Helen Yurchich.

Ne pošiljam receptov, ker znate ve boljše kuhati kot jaz; zlasti sem se o tem v Minnesota prepričala. Ko sem obiskovala ondotne podružnice, sem povsod naročila, naj pošljejo recepte v Zarjb, da bodo članice znale, s kakimi dobrimi rečmi me gostijo, kadar pridev na obisk. Tako je naprimer podružnica v Biwabik pripravila zelo fino kosilo. Servirale so jed, takozvane "Chicken a la King". Na mizi so imele še gorke Parker House žemlje. — Pri podružnici v McKinley je poleg drugih izbranih jedil mizo krasila v štiri "štuke" naložena torta. — Na Elevethu znajo razen drugih jedi še take "flancate" napraviti, da bi jih angelci jedli. — V Ely smo imeli banket, s posebno okusnim jedilnim listom. Potica in krofi so se mi tako do padli, da bi jih najrajši nekaj v žep pobasala. Pa žal, žepov nisem imela. — V Chisholmu smo imele za malico, izredno dobre sendviče, ki so bili prav umetno rezani. — V Buhl se mi je poleg drugih jedi posebno dopadel nove vrste vkuhan fižol. — Na Gilbertu sem naštela celo vrsto raznih okusnih "kejkov"; eden lepše dekoriran kot drugi. Imele smo seveda še vse drugo, kar spada k dobri večerji. — Prepričala sem se, da je Mrs. Smoltz na Chisholmu posebno dobra kuharica, kakor tudi Mrs. Zlogar v Ely in Mrs. Robertz na Evelethu ter Mrs. Matkovič iz Virginije. Kuhinjskih receptov nam toraj ne more zmanjkati. — Naj omenim še to, da zna podružnica v McKinley poleg tort še rože izdelovati, to je take, ki za vedno ostanejo. Ako ne verjamete, pridite h meni pogledat, ker mi mizo krasila lepa vaza z rožami, spominek od te podružnice. Rada bi tudi znala, kake vrste jed spada v tisto lepo srebrno posodo, katero mi je podružnica v Gilbertu izročila za spomin?

Marie Prisland.

ZELENJAVE.

Predno daš kuhati ohrov, sladko zelijske in sladko repo, jo vedno poprej popari. Potem odlij ter zalij z drugo vodo. Pazi, da vre neprehomoma toliko časa, da se zelenjava zmehča, kajti, če ne bo vrela ves čas, se zapari in se tako ne zmehča. Prav rada se zapari repa, v stročju fižol in navadna koleraba, visoka in zemeljske. Zelenjave, katere naj bodo zelene, ko so kuhane, deni v vrelo slano vodo. Vedno kuhaj v odkritem loncu in malo časa, kajti če boš kuhala dolgo, ti postane zelenjava rujava. Kuhaj jo vedno v veliki posodi, ker zelenjava, katere se kuha na tesnem, izgubi okus; vso vodo, v kateri si jo kuhala, odcedi ter za nadaljnjo rabo zalij z drugo vrelo vodo ali juho.

DIVJI PETELIN IN DIVJE RACE.

Oskubi petelina ali raca, vzemi drob iz njega, lepo operi ter kvasi v kvasi najmanj dva dni (ako se ti pa mudi, pa kvašo dvakrat prevri in zlij nanj.) Ko vzameš iz kvase, mu spodaj kožo prereži od konca do konca in jo oderi do vrha na obe strani, vrh hrbita naj se pa drži. Nato nasoli, natakni ga s slanino, kožo nazaj zagrni ter zalij z juho in pari s slanino, zelenjavovo, dišavami in vinom, do mehkega. Ko je mehak in lepo rumen, odlij mast, zelenjavovo še malo zalij z juhom in vinom, da prevre.

Na masti ali na sirovem maslu naredi lepo rumeno prežganje, precedi od zelenjavje juho nanj, kožo slegi, ostalo meso pa zloži v polivko, da še tam malo prevre; kadar ga potrebujes, ga lepo zloži na krožnik ter postreži.

JELENOVO, SRNINO IN ZAJČJE PLEČE PARJENO.

Vse trije zgorej navedeno pleče se napravi enako, po sledečem načinu: Deni v ponev 2 žlici na drobno rezane slanine, na koščke rezanega korenja, peteršilja, zelene, 1 čebulo, lorbarjev li-

stič, košček limonove lupine, $\frac{1}{2}$ žlice celega popora, par klinčkov in malo limbergarja (Nutmeg). Na to položi kvašeno ali samo vležano in nasoljeno pleče, prilij malo kisa, kozarec črnega vina in malo juhe ali vode, pokrij in počasi pari dve do tri ure. Med tem ga enkrat preobrni, in če se je mokrota posušila, prilij še malo juhe. Ko je meso mehko, ga deni v drugo ponev, na zelenjavovo pa potresi žlico moke, malo premešaj in zalij z juho ter pusti da dobro prevre, potem pa precedi na meso, da še z mesom skupaj zavre. Zdaj zreži meso na koščke, zloži jih na krožnik, v polivko pa stisni še malo limone ter polij meso. Zraven se dobro priležejo krompirjevi ali kruhovi cmoki in tudi polenta ni preslabia.

KVAŠENA SRNA ALI DIVJI ZAJEC S SMETANO.

Vzemi lep kos prekvašene srne od hrbita ali stegna, odstrani vse kožice ter meso nadrgni s soljo in nato prav gosto pretakni s prekajeno slanino. Med tem deni v kozico (ponev) vse zelenjave in dišave, katere se dajo v kvašo, nato pa položi kos srne, polij z razbeljeno mastjo, prilij malo kvaše ter počasi peci. Med pečenjem meso večkrat polij s kvašo in sokom, ki se nateče od mesa. Ko je že dovolj mehko in se je sok posušil, potroši meso z dvema žlicama moke, ko ista zrumeni, polij meso z eno salicico kisle smetane ter pari še en čas, da smetana zavre. Potem pilij še par žlic kvaše ali juhe. Ko to vse skupaj zavre, zreži meso, naloži na krožnik ter polij s polivko. To navodilo je za 4 funte mesa, ako pa boš imela več mesa, vzemi vsake stvari nekoliko več.

Ker je sedaj lovška sezona za divjino, bodo morda navedeni recepti prisli kateri sestri prav. Kako da se napravi kvaša, je bilo že poročano v majevi Zarji 1. 1933.

Ameriška Slovenka.

Navodila za tajnice.

1. Odpošljite finančno mesečno poročilo vsak mesec zadosti zgodaj, da dospe na gl. urad zadnji čas 25. dan v mesecu; to je zahteva naših pravil. Je zelo važno za uspešno delo na gl. uradu in točno postrežbo članicam in podružnicam, da se ta zahteva dobesedno izpolnjuje povsod, ne samo po nekod. Kjer se ne bo, bo za naprej dosledno takoj obveščena predsednica dotedne podružnice.

2. Pošljite s poročilom vso odgovarjajočo svoto denarja, ne samo del in oblubo, da bo ostalo poravnano prihodnji mesec. Do sedaj je res vedno bilo vse prej ali slej poravnano povsod, toda gl. odbor zahteva sedaj od vseake podružnice strogo točnost v tem oziru za vsak posamezen mesec sproti. Suspendiranje je kuga v SŽZ., vendar če članica ne plača ob času in jo podružnica ne more založiti, druge poti ni, kakor da je v mesečnem poročilu označena kot suspendirana in navedeno njeno ime in naslov. Suspendirane bodo odslej iz gl. urada obveščene o tem.

3. Ko članica umre, naj pošlje tajnica na gl. urad 1) izkaznico, 2) izpolnjeno Naznanilo smrti, in 3) Certificate of Death. Zadnja listina je potrebna le, če gre za dežarno izplačilo; gl. tajnica ne odpošlje čeka, dokler nima v rokah te listine, ki jo navadno dobijo sorodniki umrle

potom pogrebnika. Tiskovina Naznanilo smrti pa se dobi pri gl. tajnici. Izpolni jo odbor podružnice.

Kadar pišete dopise:

1. Pišite vedno samo na eno stran papirja. To je edino pravilno za spise, ki so namenjeni za tisk.

2. Pišite razločno, posebno imena in naslove.

3. Ne tlačiti besed preveč skupaj; tudi med vrstami naj bo precej prostora za eventualne poprave. Če pišete dopise na stroj, rabite vedno "double space".

4. Skušajte se izraziti kratko, pa jedrnato. Ne prezrite nič važnega, pa tudi ne pišite nič samo ob sebi umevnega in nepotrebnega. Pri pisanju imejte pred očmi korist svoje podružnice in cele SŽZ.

5. Dopisi morajo priti na uredništvo do 12. dne v mesecu, drugače ne morejo biti pri občeni v prihodnji številki Zarje.

6. Naši organizaciji primerno bi bilo, ko bi odbornice posameznih podružnic imele na skrbi, da bi bila v VSAKI izdaji Zarje VSAKA podružnica zastopana vsaj s kratkim dopisom.

7. Tajnice in vse dopisovalke sploh prismo, naj denejo zadosti znamk na svoja pisma in pošiljatve.

Slavnost 5-letnice podr. št. 25, SŽZ. Cleveland, O.

Naša podružnica se pridno pripravlja, da na primeren način proslavimo pet-letnico obstoja, in sicer

V N E D E L J O, 12. N O V E M B R A 1 9 3 3

ob pol osmih zvečer v Grdinovi dvorani na St. Clair Ave., z banketom in plesom. -- Vstopnina k banketu bo 75 centov, samo za ples pa 25c.

Članice naše podružnice so prošene, da se odzovejo vse, brez izjeme; katera le more, naj pride k banketu, kajti tiket za 25c bo morala vsaka vzeti; tako je bilo sklenjeno na mesečni seji dne 9. oktobra, in se torej ne bo mogla nobena izgovarjati, da ni vedela, da bo morala plačati. Zato pridite rajši na banket in zabavo, ker bo vse dobro preskrbljeno. Igrali bodo Brancel bratje.

In bo tudi nekaj posebnega za naše ustanoviteljice. Vabljene so tudi vse sosedne podružnice, da nas obiščejo.. Ob enaki priliki jim bomo povrnile.

Naša podružnica je bila ustanovljena s 50 članicami, sedaj pa šteje 555 rednih članic in lahko bi nas bilo še enkrat več, da nas ni ta kriza toliko časa trla.

Pozdrav vsem članicam S. Ž. Z.!

MARY OTONIČAR, tajnica.

Iz glavnega urada K. S. K. Jednote.

Predrage matere -- članice Slovenske ženske zveze!

Znate li, da je pod zastavo Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote zbranih 11.000 otrok, članov in članic mladinskega oddelka?

So li Vaši otroci člani in članice tega prekoristnega oddelka?

Če niso, veste li, da se jim nudi ravno sedaj, ko se vrši velika kampanja za pridobitev novega članstva, najlepšo priliko za pristop.

Vsi otroci, ki pristopijo v mladinski oddelek od sedaj pa do novega leta, so prosti asesmenta za dobo treh mesecev. Poleg tega plača Jednota za vsakega otroka 50c za zdravniško preiskavo in 50c za vsakega posebne nagrade.

Bolj ugodne prilike za zavarovanje Vaših otrok še niste imeli. Ne odlašajte torej! Vpišite in zavarujte Vaše ljubljene otročičke v mladinskem oddelku naše Jednote.

Ne zamudite te priložnosti! Vaši otroci potrebujejo zavarovalnino pri dobri in pošteni organizaciji in to je:

KRANJSKO SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA.

JOSIP ZALAR, *glavni tajnik.*

CENJENI VOLILCI 23. WARDE V CLEVELAND, OHIO!

Iskreno se zahvaljujem vsem zavednim Slovencem za zaupanje, ki ste mi izkazali pri pri primarnih volitvah, da ste zame glasovali, ter se priporočam za vašo naklonjenost na dan volitve 7. NOVEMBRA.

VOLITE ZA JOHN M. NOVAK

Za Councilmana 23. warde v Cleveland, Ohio.

ZMOŽEN — POŠTEN — DELOVEN

POZOR!

Članice S. Ž. Z.!

Nabirajte oglase za Zarjo pri trgovcih, ki jih vi podpirate, naj bodo tudi oni naklonjeni vam in vaši organizaciji.

Agitirajte za oglase!

DR. JOHN J. ZAVERTNIK,

PHYSICIAN & SURGEON

Office hours at

3724 West 26th Street

1:30—3:30 and 7 to 8:30 p. m. Daily

CHICAGO, ILL.

Tel. Crawford 2212

1858 W. Cermak Road

4—6 p. m. Daily

Tel. Canal 1695

Wednesday & Sunday by appointment only.

Residence Tel.: Crawford 8440 — If no answer — Call Austin 5700